

# دار الفنون

## خبر فافا لسترا محمدی

مفروق ، اقتصادیات

ایکی آمده بر نثر اولنور

مندرجات

قسم مفروق :

|                                                                           |                        |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| اختلاف قوانین نظریه لرینک کچیردیک استحالہ لر                              | معمر راشد              |
| قصورك تجزیہ سی و جزای مدنی                                                | مؤلفی ریپہر ( مترجمی ) |
| مختلف حکم محکمہ لری مقرراتندن طوماسو ده لاغراجیا دعواسی اعلامی ( مترجمی ) | عبدالحق کمال           |
| طوماسو ده لاغراجیا دعواسی اعلامنک تنقیدی                                  | عالی                   |
| نسب حقندہ کی احکام قانونیہ مزہ بر نظر                                     | محمد عثمان             |
| دیوان عدالت مقرراتندن لو توس دعواسی                                       | حاجی عادل              |
|                                                                           | منمنلی زاده ادم        |

## تورکیه حکومتی - طوماسو ده لاغراجیا و شرکاسی

و

طوماسو ده لاغراجیا و شرکاسی - تورکیه حکومتی دعوالری حقنده تورک - ایتالیان  
مختلط حکم محکمه سندن ۲۵ کانون ثانی ۱۹۲۸ تاریخنده صادر اولان  
اعلام صورتی

رئیس موسیوق. هامریخ، تورک اعضا ممدوح بک و ایتالیان اعضا نه پیرادن متشکل  
اولان تورک - ایتالیان مختلط حکم محکمه سی کاتب موسیوپ. غرانسان حاضر اولدیغی  
حالده استانبولده انعقاد ایدرک، تورکیه حکومتی عمومی آژانی طرفندن تودیع اولوب پارسده  
طوماسو ده لاغراجیا و شرکاسی مؤسسه سنک، « ۵۴ - ۱۰۰ - ۲۵۲۲۵ » تورک لیراسی  
مع فائض و مصارف محاکمه، تأدیه یه محکوم ایدلسنه متدائر اولان دعوی لایحه سی بعدالتدقیق؛  
طوماسو ده لاغراجیا و شرکاسی مؤسسه سنک، تورکیه حکومتک، سابق از میر والیسی  
رحمی بکله متسلسلاً « ۹ - ۱۰۰ - ۲۹۷۱۹ » تورک لیراسی مع فائض و مصارف محاکمه  
تأدیه یه محکوم ایدلسنه متدائر، تودیع ابتدکی دعوی لایحه سی بعدالتدقیق؛ بالاخره طرفین  
آراسنده تعاطی اولنان تورکیه حکومتی عمومی آژانلغک جوابی لایحه مخصوصه سی و جواب  
علی الجواب لایحه مخصوصه سی و طوماسو ده لاغراجیا و شرکاسی مؤسسه سنک طلب ابتدکی  
مبلغی « ۹ - ۱۰۰ - ۲۰۸۷۰ » تورک لیراسنه ابلاغ ایدن جوابی لایحه سیله جواب  
علی الجواب، و مقابل جواب لایحه لری بعدالتدقیق؛ طوماس ده لاغراجیا و شرکاسی  
مؤسسه سنک رحمی بک قارشى اقامه ابتدکی دعوان موقتاً فراغت ابتدکی مین  
۱۷ شباط ۱۹۲۷ تاریخلی مکتوبی بعدالتدقیق

فعلاً

۱۹۱۷ تاریخنده ده لاغراجیا مؤسسه سنک از میر والیسی رحمی بک « ۶۸ - ۱۰۰ -  
۲۲۹۹۸ » تورک لیراسی مقابلنده ۱۴۴۱ بالیه توتون صاآماسنه و بوامتعه یی بدل مقررک  
تأدیه سی مقابلنده تسلیم ایتسنه، بونکله برابر متارکدن صوکرابایعک، برتدیر حربی یه  
معروض قالدیغی بیان و بیع مقاوله نامه سنک بر جبر تحتنده عقد ایدلدیکنی، والینک ده لا



غراجیا مؤسسه سی بوتون استوقلری مصادره ایتمک و مغازه لرینی قاپامق صورتیله تهدید ایتدیکنی تشریح ایدرک ، بوتهدیلر قارشیدنده مؤسسه نك والینك مطالباتی قبول و والی یه ، طرفندن تثبیت ایدیلن کیفی و بیاسه ده کی فیاندن چوق آشای بر فیأنله - بیاسه ده کی فیأت ۱۰۵ - ۲۰۰ غروش ایدی - وسطی اوله رق اوقه سی ۳۵ غروشدن توتونلرینی صائمیه مجبور قالماسنه : بوحاده اوزرینه فوق العاده قومیسر لکک بیع معامله سنك نه شرائط داخلنده جریان ایتدیکنی تثبیت ایتمک اوزره بر تحقیقات آچدیغنی و تورکیه حکومتمندن ، حین تحقیقانه تحریات یاپان واستانبولده کی رهژی اداره سنك ده پولرندن برنده موضوع بحث توتونلردن ۱۰۶۸ بالیه یی کشف ایدن طوماسو ده لالاغراجیا مؤسسه سنه ، توتونلری اعاده ایتمسی طلب ایتمسه ؛ تورکیه حکومتنك فوق العاده قومیسر لکک بوطلمنه بر نتیجه ویرمه سی اوزرینه استانبولی اشغال ایدن متفقین مقاماتی سالف البیان ۱۰۶۸ بالیه توتونی طوماسو ده لالاغراجیا مؤسسه سنه ویرمک صورتیله اعاده معامله سی ایفا ایتمه لرینه حالبوکه صاتیلان استوقدن متباقی قالان مقدارک بولونما مسنه ؛ ده لالاغراجیا مؤسسه سنك ، تورکیه حکومتنه ، والینك توتونلری صاتین آلمق ایچون تأدییه ایتمش اولدیغنی مبالغدن هیچ بر شی اعاده ایتمکسزین ، ۱۰۶۸ بالیه توتونه تصاحب ایتمسه

### حقوقاً

#### تورکیه حکومتنك

کیفیت بیعه والی طرفندن کوستریلن بر شدت وجبر و تضییق نتیجه سی رضا کوستریله - دیکندن و بناء علیه مقاوله نك ، حرب اناسنده عینی مملکتده او طوروش و شـخصلریله ماللرینه سربستجه متصرف بولونمش اولان طرفلر آراسنده منعقد مقاوله لر حقنده محاکم عادیه نك صلاحیتدار اولدیغنی حکمنی وضع ایدن لوزان عهدنامه سنك ۷۸ نجی ماده سی احکامه تابع اولماسنه و بوندن بویه مختلط حکم محاکمک طوماس ده لالاغراجیا و شرکاسی مؤسسه سنك مطالبی حقنده اعطای حکمه صلاحیتدار اولمادیغنده ؛

فی الواقع متفقین مقاماتنك ۱۰۶۸ بالیه توتونك ده لالاغراجیا مؤسسه سنه اعاده سی ناطق قرارینك ، عهدنامه نك ۱۳۷ نجی ماده سنك برنجی فقره سنه نظراً ، مذکور مقاماته قارشی بر مطالبه ده بولونمایه محل بر اقامسنه ، لکن بونکله برابر ، عینی ماده نك ایکنجی فقره سنك « بالاده مذکور مقرر اتدن دولایی دوچار اولنان بر ضرردن منبعث دیگر کافه

مختلط حکم محکمہ لری مقرراتن طوماسو دہ لاغراجیا دعواسی ۱۰۲۵ \*

مطالبک مختلط حکم محکمہ لری تودیع اولنہ جفنہ ؛ بو حکم موجبنجہ تورکیہ حکومتک ضررینہ اولہرق متفقین مقاماتک مقرراتندن ، صامش اولدینی توتونلرک قسم اعظمی ثمن مبیعی اعادہ ایتمکسزین تکرار استرداد ایتک صورتیلہ مستفید اولان طوماسو دہ لاغراجیا مؤسسہ سندن حکومت مذکورہ نک ۵۴ - ۱۰۰ - ۳۵۲۳۵ تورک لیراسی تخمین اولنان و متفقین مقاماتی طرفندن وضع ید اولدینی کونکی فیاتہ کورہ حساب ایدیلن برتضمینات طلب ایتمکہ حق اولدیغندہ

اصرار ایتسنہ

دیگر طرفدن دہ لاغراجیا مؤسسہ سنک ؛

ازمیر والیسنک وضع ید ایتدیکی توتونلری کشف و تشخیص ایتک ایچون اوزون وزحتلی تحریات یایمق مجبوریتندہ قالدیغی و بونک ایچون شمدی کندیسنه تأدیہ ایدلسنی طلب ایتدیکی ۱۰۶۴۶ تورک لیراسی مصرف ایتدیکی ؛

توتونلرک بولونمایان قسمک بلاشہ تورک مقاماتی طرفندن تصفیہ ایدلش اولماسنه ، بوحالده عہدنامہ نک ۶۶ نجی مادہ سی موجبنجہ بومقاماتی ، محق بر بدل آلدہ ایتک ایچون اقتضا ایدرسہ تزید ایدلک صورتیلہ بدل تصفیہ یی - مبلغ مرحالده ۲۱۱۴۴ تورک لیراسندن آشاغی اولمایہ جقدر - تسویہ یہ اجبار ایتک لازم کلدیکی ، تشریح ایتسنہ

عدم صلاحیت اعتراضی حقندہ

طوماس دہ لاغراجیا مؤسسہ سی طرفندن ابراز اولنان و ناقدن وبالخاصہ ازمیردہ کی فرانسز عمومی قونسولوسانی ژوژ قومیسرلری طرفندن ۱۹۲۰ دہ تنظیم اولنان مضبطہ لردن مستبان اولدینی اوزرہ ازمیر والیسی رحمی بکک ازمیردہ اجرای تجارت ایدن تاجرلرہ - بونلر میانندہ طوماس دہ لاغراجیا مؤسسہ سی دہ داخلدر - رهژی توتون اداره خانہ سی بورولرنده طوپلانمالرینی تبلیغ ایتسی ایچون پولیسہ امر ویرمسنه ، و بواجتماعدہ مومی الیہک حاضر بولنان تاجرلرہ اللرنده بولنان توتون استوقلرندن ٪ ۴۰ نی کندیسنه صائمالرینی طلب ایتسنہ و بایلر طرفندن تکلیف اولنان فیاتہ مقابل اوقہ سی ۴۵ غروش اولمق اوزرہ مختلف نوعلر ایچون یالکز برقیات ویرمک صورتیلہ بک مهم برتنزیلات ایستہ مسنه ، تاجرلر طرفندن درمیان اولنان اعتراضات اوزرینہ والینک ، بیعہ رضا کوسترلمدیکی تقدیردہ ، استموال طریقہ توسل و ٪ ۴۰ رینہ بوتون استوقلری مصادرہ ایدہ جکی بیان ایدہ رک دہ لاغراجیا مؤسسہ سنہ بو خصوصہ



دوشونمك ايچون بر ساعتك مهلت و برمسنه ، بونك اوزرينه مذكور مؤسسهنك والينك مطالباتنه موافقت ايتمك مجبوريتنده قالماسنه ،

بوشرايط داخلنده بيه سربستجه موافقت ايدلايكي ادعا ايديله ميه جكنه و بوندن بويله ۷۸ ويا ۸۲ نجى ماده احكامندن استنباط اولنان عدم صلاحيت اعتراضك غير وارد عد ايدلسى لازم كلسنه

۱۳۷ نجى ماده نك ايكنجى فقره سنه مستند اعتراض حقنده ۱۳۷ نجى ماده ۲ نجى فقره سنع متفقين مقاماتنك مقرراندن دولايى دوچار اولنان بر ضرردن متولد هر مطالبى مختلط حكم محاكمته عرض ايتمك لزومنى تصريح ايتمكله اكتفا ايتسنه ؛ ۱۳۷ نجى ماده نك ، بومسأله حقنده مختلط حكم محاكمتى صلاحيتدار مرجع اوله رق اقامه ايتمكله ، علاقه دارلر ايچون مذكور ضررلردن دولايى نه نسبت داخلنده تعميرات طلب ايتمك قابل اوله جنى مسأله سى حقنده حكم وضع ايتمك سزى آنجق اصول محاكمته متدائر بقاعده وضع ايتسنه ، بوصولنجى مسأله نك حلك عهدنامه نك قواعد عموميه سنه مربوط بولماسنه ، ازان جمله حل مسأله خصوصنده ۵۸ نجى ماده ايله احكام اقتصاديه نك احكام متعاقبه سنع تدقيقك لزومنه ؛

۱۳۷ نجى ماده نك ايكنجى فقره سنع ، بالاده موضوع بحث مقرراندن متولد هر ضررك بالاتحاد تعمير ايدلسى وجيبه سنى تحميل ايتديكى ادعا ايديله ميه جكنه ، بويله بر تفسيرك شاين قبول اولماسنه زيرا اول امرده بوتفسيرك ۵۸ نجى ماده نك متن صريحنه مخالف اولماسنه ، چونكه بوماده يه نظراً ضررك تعميرينه متعلق هر درلو مطالب نقديه نك ، احكام اقتصاديه قسمنده استثناء قبول اولنان مطالبات خارج اولق اوزره ، برطرف ايدلمش اولماسنه و ذاتاً بوتفسيرك هيچ بر سبب مقبوله استداد ايتمه ين استثنائى بر منفعت احداث ايده جكنه ؛

بوصورتله ۱۳۷ نجى ماده نك ايكنجى فقره سنه مستند مطالباتك هيچ بر امتياز مخصوصى حائز اولماسنه فقط بومطالباتك ديكر هر هانكى بر مطالبه قابل تمثيل وعينى قواعد و شرائط تابع اولسنه ؛ بو حالده اشود عواده كى مطالبك عهدنامه نك احكام اقتصاديه قسمنك احتوا ايتديكى احكام ايله مؤيد اولوب اولماديغنى تدقيق ايتمك لازم كلسنه ، دعوانك مقاولوى بر تعهدك اكالمى دكل بر مصادره نك توليد ايتديكى نتايجك حل وتسويه سنى درپيش ايتمكله اولماسنه ، در دست تدقيق اولان مطالبك بوصنف مطالباتك هيچ برينه داخل اولماسنه ،



موضوع بحث مطالبك متفقین مقاماتك امریله طوماس ده لاغراجیا مؤسسسه نه تودیع اولنان توتونلرك بدل مقابللرینك تأدیسه نه متدائر اولماسه وبویله جه مفادینه نظراً بوقبیل بر مطالبك اساسسز اولدیغنی تعین ایدن ۵۸ نجی ماده نك تطبیقیله ساقطه اولماسه

طوماسو ده لاغراجیا وشركاسی مؤسسسه نك ملاحظاتی

حقنده

۱۰۶۴۶ تورك لیراسنك تسویه سه کذجه بو مبلغك اعاده ایدلمش اولان توتونلرك تحریسی ، تشخیص ونقلی ایچون یاییلان مصارفی ازانه ایتسه ، بونکله برابر عهدنامه نك هیچ بر حکمی بوجهتدن بر تضمینات ویرلمسی درپیش ایتمه سه نه ، طوماس ده لاغراجیا مؤسسسه نك یا کلش اوله رق تورکیه حکومتنك حال سابق اعاده یه مجبور اولدیغنی درمیان ایتسه ؛ بالعکس مواد مذکور نك حین اعاده ده « مصادره اولنان اموالك بولندقلری حال اوزرینه اعاده اولنه جقلری » حکمی وضع ایتسه و من له الحقلرك عیناً اعاده ایله تطمین ایدیلرینه بوا حکامه نظراً من له الحقلرك ایچون طلب ایدیلرینه جك شیک عیناً اعاده دن باشقه برشی اولماسه ، وماهیقی هر نه اولورسه اولسون من له الحقلرك مصادره دن متولد وقوعه کلن ضرر لرلرك تضمینی طلب ایدمه یه جکلرینه ؛ بناءً علیه طوماس ده لاغراجیا مؤسسسه سی ، مصادره اولنان توتونلرك بر قسم نك کندینه اعاده ایدلمش اولماسی دولایسیله بالاده تعداد اولنان مصارفك کندینه تسویه سنی طلب ایتك صلاحیتی حائز اولماسه نهایت اعاده ایدلمه مش اولان توتونلره کذجه ، بوجهتدن یاییلان مطالبك ده عهدنامه احکامه او یغون اولماسه ؛ بو خصوصه ده لاغراجیا عهدنامه نك ۶۶ نجی ماده سنی سرد ایتکده وتوتونلرك بوقسم نك تصفییه ایدلیکنی درمیان ایتکده اولماسه ومذکور ماده احکامه نظراً تورکیه حکومتنك بدل تصفییه یی ، لزومی حالنده محق بر بدل الده ایتك ایچون علاوه ایدیلر جك بر مبالغ ایله تزید ایتك صورتیه ، تسویه ایله مکلف اولماسه وبدل تصفییه نك محق بر بدلک طوناری اولان ۲۰۱۲۴ تورك لیراسندن دون اولامایاجغه ؛ بونکله برابر ۶۶ نجی ماده ده درپیش اولنان تسویه کیفیتی بر چوق شرطه معالق اولدینی واول امرده ماده مذکور نك آنجق فعلاً بر تصفییه یاییلدینی و حال ووضیته نظراً بدل تصفییه یی تحقیق امکانی موجود اولدینی حالده قابل تطبیق اولماسه ، اشبود عواده وقایع مبحوثه نك اثبات ایدلمه مش اولماسه ، بو خصوصه ویریلن ایضا حاتك ، عناصر تحقیقه دن ، توتونلرك تورکیه حکومتی نفعه اوله رق نقده تحویل



ایدلیدی قرینه سی دوغرو کوستره جک هیچ برحاده ظهور ایتیمکسزین یالکز موضوع  
بحث توتونلرک غیب اولدقلرینی و آرتق موجود اولمادقلرینی تعیین ایتیمکده اولماسنه بوندن  
بویله اشبو مطالبکده ۶۶ نجی ماده سنک دائره تطبیقندن خارج قلماسنه و بویله جه ، عهدنامه نک  
۵۸ نجی ماده سی احکامی موجبجه دول متعاقدنک مصادره اولنان اموالک تصرف ویا  
تخریبندن متولد برضرر دولایسیله مسئول اولمایه جقلرینه بناء ، نظردقته آلامه مسنه  
بواسیابه بناء

صلاحیتدار اولدیغنی بیان ایدر .

رحمی بکی اشبو دعواندن اخراج ایدر .

تورکیه حکومتک وده للاغراجیا مؤسسهنک متقابل دعوالرینی رد ایدر .

مصارف محاکمه نک شمعی به قادار تودیع اولنان خرجلرایله قاپانیله جغنی بیان ایدر .

استانبول ۲۵ کانون ثانی ۱۹۲۸

ایتالیان اعضا

۰۰ ییژا

رئیس

۰۰ هامریخ

تورک اعضا

ممدوح

• •

تورک - ایتالیان مختلط حکم محکمه سی

— محکمه مذاکراتی ضبطنامه سی —

رئیس : موسیو هامریخ

تورک اعضا : ممدوح بک

ایتالیان اعضا : ۰۰ ییژا

رئیس موسیو هامریخ و ایتالیان اعضا موسیو پیزادن متشکل اکثریت قرارده تفصیل  
اولنان اسبابه توفیقاً صلاحیت ایچون اعطای رأی ایدر و تورکیه حکومتیله طوماسوده للا  
غراجیا مؤسسهنک متقابل طلبلرینی رد ایدر .



مدوح بک بروجہ آتی اسبابی سرد ایدہ رک :

حرب عمومی اٹھانندہ تورکیہ دہ مخاصم دولتر تبعہ سی خصوصی بر محلہ جمع واولری صورت عمومیہ دہ شخصلرندہ سر بستجہ تصرفدن منع غایہ سیلہ ہیچ بر قانونک نشر ایدلمدیکی ثابت اولماسنہ ، ہیچ بر تورک قانونک حق ۲۴ تشرین ثانی ۱۳۳۰-۱۹۱۴ تاریخلی قانونک بیلہ ، ۳۰ کانون ثانی ۱۹۱۶ تاریخلی و ۱۰۳ نومرولو ایتالیا حکومتک نشر ایتدیکی قرارنامہ مثلاًو مخاصم تبعہ سنک اموالک مصادره ایدیلہ چکنی نشر و اعلان ایتہ مسنہ بناء علیہ ا میردہ کی دہ لاغراجیا مؤسسہ سی ارکانک حربک دوام ایتدیکی مدتیجہ ۷۸ نجی مادہ نک صوک فقرہ سی مفادنجہ شخصلریلہ ماللرینہ سر بستجہ متصرف بولومش اولدق لری نی قبول ایتہ نک محق اولماسنہ عکسی تقدیردہ ، از میروالیسی رحمی بک طرز حرکتی ، از میردہ کی توتون تاجر لریلہ دوسیه دہ کی مضبطہ لردہ حکایہ اولندی نی شکلده جریان ایدن مذاکراتی قابل ایضاح اولماسنہ

طرفین عاقدیندن برینک رضاسنی ، ہرہانکی بر صورتلہ ، حقوقاً افساد ایدہ چک مایتدہ اولان « خطا ، حیلہ ، قورقو » و بوضو رتلہ مقالولہ نی قابل فسخ بر حالہ کتیرن خصوصی بر حادثہ نک ۷۸ نجی مادہ نک صوک فقرہ سی احکامنہ رغماً ، مختلط حکم محکمہ لری کی بر قضای استثنائی یہ مراجعتی محق کوسترہ چک بر شکلده تاقی ایدلمہ سی لازم کلسنہ و بونقطہ نظرک دہ لاغراجیا مؤسسہ سنک شکایت ایتدیکی مقالولہ نی عقد ایتدکن صوکرہ ماضی دہ اولدی نی کی متباقی ۶۰ استوقدہ سر بستجہ تصرف ایتسیلہ برقات دہا کسب قوت ایتسنہ ، فی الحقیقہ ، دیگر طرفدن ، ۱۳۷ نجی مادہ نک ایکنجی فقرہ سنک علاقہ دارلرک نہ نسبت داخلدہ ضررلرینک تضمین ایدلملری لازم کلدیکی مسألہ سی حقندہ ہیچ بر حکم وضع ایتہ مسنہ

مذکور فقرہ نک بوسکوتنک طرفین عالین عاقدینک ، اشبود عوادہ اولدی نی کی حکومتلر خلافہ اشخاص خصوصیه قابل تطبیق اولان ۵۸ ، ۶۵ و ۶۶ نجی مادہ لر احکامیلہ بو مادہ نک شمولی تحدید ایتک آرزوسندن زیادہ معاہدہ دہ تثبیت اولان « مختلط حکم محکمہ لری نک رہبری عدالت و حقانیت و حسن نیت اولہ جقدر . » برنسیبک موجودیتندن ایلری کلسنہ بوتہ زک قیاس طریقہ ، ۱۳۸ نجی مادہ نک ایکنجی فقرہ سندہ ، اساسی بولونہ بیلہ مسنہ دہ لاغراجیا مؤسسہ سنک صاتیلان ۱۲۴۱ بالیہ تونوندن ۱۰۶۸ بالیہ نی ، تحصیل ایتش اولدی نی فی اتمعہ نی اعادہ ایتکسزین ، کری آلمق صورتیلہ قسم اعظمی استردادہ موفق اولماسنہ



تورکیه حکومتک دوچار اولدینی ضرردن مستفید اولان ده لاغراجیا مؤسسسه سنک ۱۳۷ نجی ماده نك ۲ نجی و ۹۵ نجی ماده نك برنجی فقره لری موجبجه هیچ اولمازسه استرداد ایتدیکی توتونلر نسبتنده تحصیل ایتدیکی بدلی اعاده ایتک صورتیله تورکیه حکومتک بوضربنی تضمین ایتک لازم کلسنه ؛

عکسی تقدیرده طوماسو ده لاغراجیا مؤسسسه سنه ، کرک آلامادینی توتون استوقایله معروض قالدیغنی ادعا ایتدیکی دیگر ضرر لرینه مقابل ، ضمناً بر تضمینات بخش ایتک دیمک اولماسنه ، حالبوکه تورکیه حکومتک عهدنامه نك ۵۸ نجی ماده سیله هر درلوتعمیر مکلفیتندن ابرا ایدلمش اولماسنه بناء

محکمه نك طوماسو ده لاغراجیا نك مطالباتی حقنده اعطای حکمه صلاحیتدار اولمادینی مطالعه سنده بولوندیغنی بیان ایدر .

ده لاغراجیا مؤسسسه سنک ، تورکیه حکومتنه ، کری آلدینی توتون مقدار یله متناسب وتورکیه حکومتک نقداً تأدییه ایتدیکی فیأنه معادل بر مبلغی تأدییه محکوم ایدلمسک موافق عدالت اوله جفی قناعتنده اولدیغنی بیان ایدر .

مترجی

عالی

تورک - ایتالیان مختلط حکم محکمه سنک مؤسس اجتهاد ایله تألیفنه

امکان اولمایان برقراری [\*]

ترجمه سی یوقاریده مندرج اعلامی تنقید ایتک ایسته یورز . آنجق اعلام استثنائی صفت قضائیه بی حائز بر محکمه دن صادر اولدینی و مبنای حکم ده احکام عمومیه دن بر چوق نقطه لرده انحراف ایدن بر طاقم معاهده احکام مخصوصه سنه تعلق ایتدیکی جهتله دعوانک جهت مادیه سنی آکلاتدقدن صوکرنا مناقشه سنه باشلامدن اول بر قاج کله ایله لوزان

[\*] موضوع بحث اجتهاد ایشلری داها ایلر یله مش اولان تورک - انگلیز مختلط حکم محکمه -

سنکدر . آنجق اوچر کیشیدن مرکب اولان هرا یکی محکمه ده رئیس ایله تورک اعضا سی عینی ذاتلر اولوب یالکیز بالطبع اوچونجی اعضا برنده انگلیز دیکرنده ایتالیاندر . اعضا من ممدوح بک افندی یوقاریده مندرج اقلیت رأیله مذکور اجتهاد حقنده کی علمی قناعتی الآن محافظه ایتکده اولدق لرینی اراشه ایتکده درلر .



معاهده سنك خصوصيتلرندن ، مختلط حكم محكمه لرينك استثنائي وضعيت و صلاحيتلرندن بحث ايده جكز . اعلامك تدقيق و تنقيدن بر فائده مامل ايسه عمومي حقوق اساسات و موضوعانندن تماماً آري اولان بوساحه حقنده برقچ سوز سويله مك ضروريدر .

مقاله مزده شو پلاني تعقيب ايده جكز . ۱ - حادثه ۲ - مختلط حكم محكمه لرينك ولوزان عهدنامه سنك بعضي خصوصيتلري ۳ - مناقشه ۴ - هرايكي دعوايه شامل نهائي ملاحظه لر .

## ۱ - حادثه :

ادعايه كوره ۱۹۱۷ سنه سنده توتون پياسه سي ۱۰۵ - ۲۰۰ غروش ايكن از مير واليسي رحمي بك از مير « اجني » توتونچيلريني دعوتله موجود ماللرينك « ۴۰٪ » ينك ۴۵ غروش وسطى فيأت اوزرندن حكومه صايلمسي تكليف و عكسي تقديرده متباق « ۶۰٪ » كده عيني فيماتله جبراً استر ايديله جكني تبليغ ايديور . نتيجه ده اوقه سي ۴۵ غروشندن ۱۲۴۱ باليه سنك « ۲۲۹۹۸ / ۶۸ » تورك ليراسي مقابلنده حكومه صايلمسني بوميانده راضي اولان ده لاغراجيا ايتاليان شركتيله والي آراسنده بر بيع مقاله سي عقد اولونويور . توتونلر و پارهلر متقابلاً تسليم ايديليور . برنجي معامله بويله بيتور .

حادثه نك متار كه سنه لرنده يكي بر صفحه يه كيرديكني كوريورز . مدكور ايتاليان شركتي صانديني توتونلردن ۱۰۶۸ باليه يي ۱۹۲۰ سنه سنده اشغال قوتلرينك اغانه سيله و اولجه آلديني مبالغدن بونلره مصيب قسمي بيله اعاده ايتمكسزين جبراً كرى آلور . دعوالره كلنجه : هرايكي طرفدن آري آري اقامه و بالاخره طلب اوزرينه محكمه جه توحيد ايدلمشدر .

آ - توركيه حكومتك دعواسي خلاصه ايتاليان قوتلرينك مداخله سيله استانبولده كي رهري ده بولرندن آلنان توتونلردن مستفيد اولمش اولان ايتاليان شركتنه ، حكومتك بويوزدن دوچار اولديني ۵۴ / ۳۵۲۳۵ ليراضررك تضمين ايتديرلمسي طلبندن عبارتدر . ب - شركتك ادعاسي ده متار كه اثناسنده معلوم طرزده استرداينه موفق اولديني توتونلري مذكور ده بولرده بولوب تشخيص ايچون اختيار ايتديكي اون بيك كسور ليرا تحري مصرفيله ، موضوع مقاله اولان ۱۲۴۱ باليه دن بالاخره استرداينه موفق اوله ماديني ۱۷۳ باليه هر حالده حكومتجه تصفيه ايدلمشدر ادعاسيله ، بدل تصفيه اوله رق آريجه ۲۰۱۲۴ ليرانك توركيه حكومتندن تحصيلي تضمن ايديور .



## ۲ - عہد نامہ نک بعض خصوصیتلری و حکم محکمہ لرینک وضعیت

استثنائیه سی :

بومبچندہ عرض ایدہ جکمز ملاحظت صلاحیت مسئلہ سنک تدقیقہ شیمیدین بر زمین مطالعہ احضاری نقطہ نظر نندن دہ آریجہ فائدہ لی اولہ جقدر .

جہانجہ معلوم اولدینی اوزرہ استقلال حربی ظفرلہ تتویج ایدہ ، لوزانہ مساوات حقوق عزیمیلہ کیدہ تورکلر نہایت بونی قارشیلرنده کی دولترده قبول ایتدیرمکہ موفق اولدقلرندن کرک متن معاهدہ دہ کرک قونفرانس ضابطنامہ لرنده بر عکس شرفکارسی کورلدیکی وجہلہ مذاکراتہ دائما متقابلیت دائرہ سنده اشتراک ایتشلردی .

لوزان معاهدہ نامہ سنک مساوات و متقابلیت فکر اصلیسنه متفرع اک جالب نظر بارزہ لرنندن بری « حرب ضررلری تضمیناتی » اساسنک قبول ایدلمہ مش اولماسیدر . اوندن برآز اول عقد اولنان نویی ، تربیانون ، سہن ژہرمن ورسای معاهدہ لرلہ مرده زاد سہور معاهدہ سنہ حاکم اولان بوپرنسیپ شرفلی عہدنامہ مزده بر بولہ مامشدر . معاهدہ مادہ لری کوزدن کچیریلنجہ دولترک معاهدہ بی عقد ایدرکن « ہیمز ضررلی یز ؛ بناء علیہ وضعیت حاضرہ بی قبول ایدہ لم » دیمک ایستدکلری آ کلاشیلور . ماضینک اونوتولاسی ، اوزون محاربہ سنہ لرینک زادہ تخریبی اولان کین و منافرتلری ازالہ ایچون ضروری ایدی . حرب ساحہ لرنده بیتن مخاصمہ وجداللری تضمینات ادعالریلہ محکمہ لر حضورندہ تکرار احیا ایتہ مک البت اوزلاشمق ایستہ یلنرک اختیار ایدہ جکلری معقول و موافق بر طرز حرکتدی . ذاتاً حربک ضررلری ، داها اوزون سورہن متارکہ دورہ سی اونوتدیر . مغدہ باشلاماش می ایدی ؟ او حالده یاتیشمغہ باشلامش انفعالاتی ولو قضائی بر ساحہ دہ تکرار جانلاندیرمقدہ نہ فائدہ اولہ بیلیردی . بناء علیہ حرب ضررلری ہلہ تورکیہ نک بعضی یکی نقدی فدا کارلقلرندنصکرا ( مادہ : ۵۸ صوک فقرہ ) ہیچ موضوع بحث ایتہ مک ، لوزان صلحدن خارج براتق ترجیح اولوندی . ایشته لوزاندہ تورکیہ ایلہ متفقہ بونی

معاهدہ نک ( ۵۸ ) نجی مادہ سنہ موضوع عام و شامل « ابرای متقابل » پرنسیپ ایلہ تحقق ایتدیرمشلردر . عہدنامہ دہ تضمینات اساسنک قبول ایدلدیکی یکانہ ساحہ مقاولات بجئی ایلہ فردلر علینہ منحصر اولق اوزرہ ( ۱۳۷ ) نجی مادہ نک ایکنجی فقرہ سی



موضوعه داخل ضرر و زیانلر در . معاهده موجبنه مقاولانده تضمینات دولت و فرد علیهنده بالاتفریق جاریدر .

معاهدهده تضمیناتی برطرف ایدن بو (۵۸) نجی مادهنك شدتلی احکامی بر آرز تخفیف و تهوین ایدن باشقا حکملر یوقیدر ؟ واردر . فی الحقیقه برطاقم حصنر معاملاتك ادامہ سبله بالاسبب ضررده اصرار ایتمه مك نیت نصفتکارانه سندن ملهم اوله رق ۶۵ و ۶۶ نجی ماده لرله برده اعاده اساسی قبول ایدلمشدر . بونلری قیصه جه خلاصه ایتك ایجاب ایدرسه ، دینله بیلیر که : حربده دوچار اولنان خسار و ضررلردن دولایی مسئولیت یوقدر . آنجق بوکون موجود اولان اموال ، حقوق و منافع احکام عهدیه دائره سنده و اهمیتلی برقید اولمق اوزره « بولندقلری حال اوزره » صاحبلینه اعاده اولونور . تصفیہ ایدلمس و حالاً موجود اموال ، حقوق و منافعك اعاده سنده دولتلر بخیردر :

ایسترلسه عیناً اعاده ایله ، دیلرلسه بدل تصفیہ یی کری ویره رك عهدی بورجلرندن قوتولورلر . بدل تصفیہ حد لایقنده دکلسه مختلط حکم محکمه سی لدی التدقیق بو حده ابلاغ ایچون بر مقدار پاره یه حکم ایده بیلیر . ایشته قیصه جه معاهدهنك بحشمزه تعلق ایدن بر قسم خصوصیتلری .....

مختلط حکم محکمه لرینك استثنائی وضعیتلرینه کلنجه : بونلر هر نوع دعوالری رؤیت ایده مزلر . باقابیلجه جکلری ایشلر معاهده ایله صیقیجه تحدید و ایجه تعریف ایدلمشدر . بوتون معاهدهده و ده کزلر قادار واسع حقوق اورتاسنده بونلرک صلاحیتلری بر قاق آداجق تشکیل ایدیور . اوقادار کوچوک اوقادار محدوددر . آنجق بعض نوع دعوالری رؤیت ایده بیلن مختلط حکم محکمه لرینك بو محدودیت صلاحیتنك خلاف عاده بعض نتیجه لری اولویور .

بوجمله دن اولمق اوزره معاهده احکامندن انموذجی بر قاق مثال انتخاب ایده لم :

اولا بالفرض بر آرز یوقاریده موضوع بحث ایتدیکمز « اعاده » مسئله سی .

فی الحقیقه معاهدهده اعاده اساسی تثبیت ایدن آری آری ایکی ماده واردر ، ۶۵ و ۶۷ نجی ماده لر . بونلرک هر ایکسی ده هر هانکی بر تدبیر و وضعیت ایجابی اولارق کرک دولت و کرکسه افرادالنده قالمش دشمن اموال ، حقوق و منافعنك شرائط عهدیه دائره سنده منله الحقلرک اعاده سنه و آنلرک بوبابده اقامه ایده جکلری « استرداد » دعوالرینه متعلقدر .



آنحق شو فرق ایله که : ۶۵ نجی ماده ده علی الاطلاق متفقلرله تورکیه تبعه لرینک اموالی موضوع مقال اولدینی حالد ۶۷ نجی ماده احکامی منحصر آ و متقابلاً بر طرفدن تورکیه دیگر طرفدن رومانی ، یونانستان و یوغوسلاویا مالکندن اشغال اوردولرنجه ضبط و برلرندن قالد بریلارق کندی مملکتلرینه سوق ایدلمش ماللرک طرز اعاده سندن باخدر . « اشغال اوردولرینک دشمن مملکتندن کندی مملکتلرینه کوندردکلری » قیدینه کوره ماده دن هر حالد هیچ اولمازسه انتهاء منقول وضعنده کی اموالک مقصود اولدینی بدیدارد . انتهاء قیدینی ، حد ذاتنده منقول اولما دینی حالد برلرندن سو کوله رک کوتورلمش اشیا و مالز مه یی ده افاده ایتک ایچون ذکر ایدیوروز . بالفرض هدم اولونمش بر قیشله نک طوغله لری ، بر فابریقه دن سو کولن جسم و آغیر ما کنه لر بو قیلدندر . ۶۷ نجی ماده ده لازم الاعاده اموالی توصیف و تعیینه مدارک اهمیتلی قید منشأ قیدیدر . بونلرک کیمه عاند اولدینی دکل نره دن کتیرلدکلری ذکر ایدلمشدر . و مهم اولان نقطه بودر . مذکور شرائط دائره سنده محل آخره نقل اولونمش بونوع ماللر ، صاحب لری فردا ولسون ، دولت اولسون ، آنلره اعاده ایدبله جکدر . حالوکه ۶۵ نجی ماده ده یالکز افرادک حق دعواسی واردر . منقولاته و دولت ایله فردا راسنده کی عدم تفریق خصوصاته متفرع قسم لری اهل ایدرسه ک بوماده نک تطبیقات جهندن الک زیاده حائر اهمیت نقطه سی احتوا ایتدیکی مسائلک عندا اختلاف مقید و تابع اوله جنی موضوعات حقوقیه و مراجع قضائیه در . ۶۵ نجی ماده دن متولد اعاده اختلاف لری مختلط حکم محکمه لرینک حوزه تدقیقه داخل اولدینی حالد ۶۷ نجی ماده دن منبعث معارضه و اختلاف لر محاکم عادییه محولدر . شوا اعتبارله بوصو کنجیلر حقنده معاهده احکام مخصوصه سنک دکل احکام عادییه نک یعنی موضوعات ملیه و محلیه نک تطبیق ایدبله جکنی سویله مک زائددر .

احتمال دولتر ، تحری تسلاتندن ده باحث اولان بوماده ضمننده مختلط حکم محکمه لرینک توسیع صلاحیتلرینی و مناسبات و امور داخلیه و اداریه به محتمل مداخله لرینی محذوری کوردکلرندن هر بری کندی مملکته کی تحریاته مساعد اولان بو قیل ماللرک اعاده سنی و بوندن متولد اختلافاتک حلنی کندی محکمه لرینه تودیع ایتکی مناسب عدایتش اولمالیدر لر .

شوا اعتبارله فرضا بر رومانیالی به عاند تورکیه ده بولونان ماللر رومانیان تورک اشغال اوردولرنجه کتیرله مشسه بونلرک اعاده سنه متعلق دعوی مختلط حکم محکمه سنده ، یوق او یله اولما یوبده بوماللر رومانیاده کی اشغال اوردولر مزجه ضبط ایدلمشسه بونلرک کری آلمسنه



معطوف مطالب ملی محكمه لر مزده اقامه ايدلك وجوب عهدی زمره سندن در . شاید یا کلیش اولارق بوقیلدن بردعوی مختلط حکم محكمه سنه عرض اولونمش ایسه محكمه نك عندالاعتراض ویا رأساً عدم صلاحیت قراری ویرمسی ایجاب ایدر . بناء علیه مثلاً عینی رومانیاالی شخص هرايکی نوعدن دعوالرینی مزوجاً مختلط حکم محكمه سنده بالتوحید اقامه ایله مش بولونویورسه محكمه بونلرك بر قسمی حقنده صلاحیت و دیگر قسمی ایچونده عدم صلاحیت قراری ویرمك اضطرارنده در . ایشته بوده محكمه لرك غیر مأنوس و استثنائی وضعیتلرینك نتایجندن معدود بر نمونه صایلابیلیر .

ثانیاً مختلط حکم محكمه لری (مقاولات) ساحه سنده آتجق نصوص عهدیه ایله معین صلاحیتلری حائز اولدقلرندن هر هانکی بر مقاوله ضمیمه ادعای صلاحیته قالدیشامازلر . نته کیم خلاف عاده لکک شهکاری اطلاقه سزا بر نتیجه اولارق شمیدین قید ایده لم که یوقاریکی اعلامك عینی حکمه ربطایتدیکی ایکی متقابل دعواده بو وضعیت حادثدر . محكمه تورك دعواسنده صلاحیتدار اولدینی حلاله شرکتك دعواسنده بر ذره صلاحیتی حائز دکلددر . بونلردن آتیا صیراسی کلدکچ اطارا فلیجه بحث ایده جکز . بر کله ایله تلخیص ایدیلیرسه ، معاهده مزك حرب ایله صالح آراسنده کی انتقال دوره سنه عائد خصوصی بر نهجی وارددر و مختلط حکم محكمه لری ده ایجابات احتیاجله متناسب برشأینده و خلاف عاده درلر .

لوزان معاهده سنك موضوع مزه متعلق کوچوک بر قسم خصوصیتلری ، مختلط حکم محكمه لرینك محدودیت صلاحیتی ، بونك نامأمول نتیجه لری حقنده بر فکر ویرمك صدنده صوك و بک اهمیتلی بر فوق العاده لك اولارق علاوه ایده لم که صلاحیتی بوقادار دار اولان بو محكمه لری ، صلاحیتدار اولدقلری خصوصاً نده باغلایان هیچ بر قانون یوقدر ؛ حکملرینی ۹۵ نجی ماده منظوقنجه یالکز ایجابات نصف وعدالته و حسن نیت قاعده لرینه اتباعاً ویرمکه مأذون و مأمورددرلر . مثلاً صلاحیتدار اولدینی بردعواده محكمه یی نه مدعینك ونه ده مدعی علیهم ملی قانونلری تقید ایده مز . حق هر هانکی بر قانون بیله ... بوقادار جق بر ایضاح کرک معاهده احکامك خصوصیتلرینی و کرکسه بو نوعی شخصه منحصر محكمه لرك فوق العاده لکلرینی سطحی اولارق کوسترمکه کافیدر .

کورولویورکه مباحوث عنه احکام مخصوصه و مختلط حکم محكمه لری معاهده نامه نك بک کوچوک بر جزؤنی تشکیل ابتدکاری حلاله عادتاً بر طاقم غیر طبیعی لکارك قایناغیدرلر .



بونی فوق العاده زمانلرک موروثات معضله سنه او یغون حکملر دینه آکلامق داهامو افتدر . حساب کورولورکن تطبیق اساسلر قواعد ونظریاته راجح طوتولدینی ایچون بازارلقلرک الکتینی اولان معاهده بده عمومی پرنسپلره ضد فقط صریح و عملی حکملر درج ایدلمشدر . دیگر طرفدن مختلط حکم محکمه لرینک احدثی نه قادار احرارانه و بین الملل حقوق ساحه سنده یکی بر اثر ترقی ایشه بونلرک تابع طوتولدقلری صیقی تقييدات ده حاکمیتلرینه فوق العاده دوشکون و طوتقون اولان دولتلرک حق قضا خصوصنده کی عنعنوی قیصقانچلقلرینک یکی بر تظاهری ، بر نتیجه طبیعی سیدر . هله ماضینک مرارتلرینه عائد بر حمله خاطرات ایله لوزانه کیده ن تورکیه مرخصلری مختلط حکم محکمه لرینک احدثی فکرینه بیله جذری بر صورتده معارض ایدیلر . سیاسی مذاکراتک هر کون ده کیشن مدوجزرلری ایچنده نهایت بونلرک تشکلی قبول ایدن دولتمز بونلرک محدودیت صلاحیتی هر دولدن فضلہ تبارز ایتدیرمکه ساعی اولمش و مرخصلرمز بوبابده دشمن هیئت مرخصه لرندن قطعی و واضح تأمینات آلمغه بالخاصه اهمیت ویرمشدر . ایشته وضعیت مقیده سی نظر استغرابمزه مثالر وضع ایدن بو محکمه لر بویه بر تاریخچه تشکله مالک اولدقلرندن وضعیتلری بونقطه نظر دن طبیعی کورولمک اقتضا ایدر .

### ۳ — مناقشه :

اعلامده جدآ گرفت و آکلاشیلماز بر شکله صوقولان تورک دعواسندن باشلا یالم . یوقاریده حادثه بی عرض ایدرکن قیصه جه ذکر ایتدی کمز وجهله ایتالیان شرکتی علیه ۳۵۲۳۵,۶۴ لیرایه یوکسه لن بودعوی لوزان عهدنامه سنک ۱۳۷ نجی ماده سنک ایکنجی فقره سنه استناد ایدیور . ماده نک متنی شودر :

« ماده : ۱۳۷ — طرفین عالین عاقدین آراسنده خلافتنه تقرر ایدن احکام مستثنا اولمق اوزره ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ تاریخندن اعتبارآ اشبو معاهده نک موقع مرعیتنه وضعنه قادار استانبولی اشغال ایدن دولتلر تبعه لرینک ، اجنبیلرک ویا تورک تبعه سنک حقوق ، اموال و منافعه و بونلرک هر برینک تورکیه مأمورینی ایله اولان مناسبتلرینه دائر مذکور دولتلرک مأمورلری طرفندن ویا آنلرله بالاتفاق اتخاذا اولونان قرارلر ویا اعطا ایدیلن اوامر معتبر عد اولوناجق و بونلرک دولای مذکور دولتلر ویا مأمورلری علیه هیچ بر طلب درمیان ایدله میه جکدر .



بالاده مذکور مقررات ویا اوامردن دولایي دوچار اولونان بر ضرردن منبعث دیگر کافه مطالب مختلط حکم محکمه سنه تودیع اولونا جقدر .

کورولویور که اشغال قوتلرینک ماده نك برنجی فقره سنده موضوع بحث امر وقرار لردن دولایي بمقامات ویا بونلرک منسوب اولدقلری دولت لر علیه دعوی مسموع اولماز . نته کیم تورکیه نه ایتالیا ن مقاماتنه نه ده ایتالیا حکومتنه توجیه خصومت ایتمش دکلر . قرارک ویا امرک ابطالی ده طباب ایدله مشدر . حکومت ساده جه برقراردن ویا امردن دولایي دوچار اولدینی بر ضرردن منبعث برطلبی مختلط محکمه یه تودیع ایتمشدر .

ایکنجی فقره موجبنجه ایسه : بوامر وقرارلردن متولد بر ضرره مستند دیگر کافه مطالب - یعنی بمقامات ودولت لر علیه اولمایان دیگر مطالب - مختلط حکم محکمه لرینه کله جقدر . ایکنجی فقره ایله قونان استنادن پک کوزل آکلاشیلور که ، بوقیل دعوالر دولت علیه نه دکل بوقرارلردن استفاده ایتمش اشخاص حقیقه و معنویه علیه نه در . تورکیه نك ده دعوی ایتدیکی بر شرکتدر . شوالده دعوی ماده ایله برانطباق تام حالده در ، ایکنجی فقره موجبنجه مرجع رؤیت ده مختلط حکم محکمه سی اولدیفندن بومحکمه تورکیه دعواسنده صلاحیتداردر . نته کیم عینی ذاتک ریاست وعینی تورک حاکمک اشتراک ایتدیکی تورک - انکلیز مختلط حکم محکمه سی ده « تورکیه - یشیل کوی بوراقس شرکتی » دعواسنده [\*] عینی ماده یی ایضاح ایتدی کمز طرزده تفسیر و حادیه تطبیق ایتمشدی . بناء علیه مؤسس ایلك اجتهاده بومرکزده در .

هر حالده تورکیه حکومتی عینی رئیسک اداره سنده کی برمحکمه دن بوماده یه مستند ایلك دعواسنی قازاندق دن صوکر ا بونك ده قازانیلا جفندن بحق امین ایدی . حتی ضررده بر موازنه تأمین غیرتیه مقابل بر دعوی آجق صورتیه وضعیتنی مهمال ممکن اصلاحه چالیشان مدعی علیه شرکتك ده بوفکرده اولدینی محققدر . زیرا ایشده محکمه نك صلاحیتی وار .. اوسته لك مؤسس بر اجتهاد وار .. والحاصل هرشی شرکت علیه نه ...

[\*] بودعوی تورکیه حکومتی طرفندن مذکور انکلیز شرکتی علیه نه اقامه اولونمشدر . متار که ایچنده استانبول اشغال قوتلرینک مؤسسات عمومی دولت عائد ده بولردن آلوب افراد وشرکات اجنبیه ، آثمائی تورکیه حسابنه مطلوب قید اولونق اوزره فاطوره موجبنجه داغیتوب صائدقلری مالزمنك بر قسمك طوتاری اولان تأدیه سز قالمش ( ۵۸۰۵ ) لیرانک بوقسم مالزمنه یی آلان مدعی علیه شرکتدن ( ۱۳۷ § ۲ ) موجبنجه تحصیلی استهداف ایدن بودعواده محکمه مدعی علیه انکلیز شرکتنی مبلغ مذکوری تأدیه به محکوم ایتمشدی .



تورك دعواسی (۱۳۷ § ۲) به تماماً انطباق و مقرر بر اجتهاده تماس ایتک حیثیتله صلاحیت داخلنده اولونجه بواشه وضع ید ایدلکدن صوگرا ضررک تضمیننه نه بولده حکم ایدبله جکدی ؟

بر آزاو سوبله دک که صلاحیتدار اولدینی یرده مختلط حکم محکمه لری قادار سر آزاد و تام بر سرستی حکمی حائز بر محکمه تصور اولونماز. بومقام عدالت ایچون عالم حقوقک اک صوک نظریاتی ، آل سورولمهش قاعده لری مدار حکم اولابیله جکی کبی ، حتی رئیس محکمه نک صمیمی اجتهادی اولوبده ملی قانونلرینک عدم مساعده سی دولایسیله کندی مملکتنده تطبیق ایدمه دیکی ایدمه آل احکام موجود ایشه بوراده اونلرک بیله تطبیقنه جواز واردی : چونکه معاهده نک ۹۵ نجی ماده سی کندیلرینی عدل و نصفت و حسن نیت دائرسته ایقای قضایه دعوت ایدیور ، آنجق بوعالی اساساتی اونلره رهبر قیلمشدر . کندیلرینی باغلايان باشقا قانون وقید یوقدر . شاید بعضاً بومحکمه لر ملی قانونلرک حکمی نظره آلورلرسه بوبیله صرف عکسی حرکتک غیر عادلانه ، غیر منصفانه و حسن نیت قاعده سیله ناقابل تألیف اولاجغنی تأمل ایتدکلرندندر . بوعبارله مرحوم توفیق فکرک « نرب ، نه عباد » ی حقوق ساحه سنده آنجق بوقادار تحقق ایدمه بیلیر دینسه سزادر . عادل و حسن نیت صاحبی اولدیغنده شه مز اولمایان محترم رئیسک یکانه خطاسی ایشی نصفتله حل ایدمه مهش اولماسنده در . ایرکیچ بوقاعته واصل اولاجغز . فی الحقیقه ، غریب بر جلوه طالع اولاجق ، صلاحیتله ایشه وضع ید ایدهن محکمه تورك دعواسی مع الاسف عقیم بیراقشدر . نه صورتله اولدیغنی شیمدی کوره جکز :

دعوا مزی عدم صلاحیت در میانله رد ایتدیکنه کوره محکمه صلاحیتی طوتوندیغمز (۱۳۷ § ۲) اوزرینه ایتنا ایتدیرمش اولاجقدر . بوکا نظراً کندیسنه صراحة صلا حیثیش اولان بوماده نک تطبیق ایچون محکمه نک اسباب موجب اولارق بسط ایتدیکی مطالعه لر محسزدر . زیرا بومطالع لر نهایت « دولت علیه دعوی اولاماز » نتیجه سینه موصل اولابیلیر . حالبوکه حکمه دولتک دعواسی طانماق کبی بام باشقه و عکسینه بر استتاج یایلمشدر . بونقطه ایضاح ایدلدیکندن کثیف بر اهام ایچنده قالمغه محکومدر . ۱۳۷ نجی ماده و خاصه ایکنجی فقره سی ۵۸ نجی ماده ایچنه آینه رق - صانکه بر استثناسی دککش کبی - معنار ویرلش نتیجه ده تورك دعواسی بوبیله لکله رد اولونمشدر . سوزلر مزی



ایچه توثیق ایده بیلیمك ایچون ، شمذیلک محکمه نك بو طرز حله تمسك ایتسی ایله حاصل اولان مبیانلردن ولزوم سزقلردن باشلیجه لرینی صیراسیله ذکر ایده لم :

۱ — محکمه ، ۵۸ نجی ماده یه یا قلاشمقله ، صلاحیت قرار ویردیکی بر مسأله ده ایشی کندی ایلله صلاحیتی خارجنه کوتورمش اولدی . ( ۱۳۷ § ۲ ) موجبجه صلاحیتدار ایدی . ۵۸ نجی ماده نك ایسه کندیسنه تفویض صلاحیت ایدن بر حکمی یوقدره معاهده بر طرف ، الزام ایچون محکمه نك کندی اجتهدینی سوبله مک کفایت ایدر . نمائل بر توتون ایشی اولان رشید سعدی بك — انکلتزه حکومتی دعواسنده [\*] محکمه ، انکلتزه حکومتجه استموال اولونان توتونلرک الیوم موجود اولمادقلری مطالعه سیله عدم صلاحیت بیان ایتمه مشمی ایدی ؟

۲ — ۵۸ نجی و ۱۳۷ نجی ماده لرك بر بندن آیری خصوصیتلری واردر . برنجیسنك موضوعی علی الاطلاق افعال حریبه و تدابیر استثناییه در . ایکنجیسنك کی استانبول اشغال قوتلرینك امر و قرارلردن متولد ضررلردر . اعلامده تقریب غیرتیه دعوا من بر وضع یدك بدانی طلب شکنده تصویر و تاقی اولونمش : دعوا منك بو اولمادینی و اولامیاجنی شونکله ثابتدر که پارایی یا خود ضررک تضمینی وضع ید ایدندن دکل بوندن غیر مشروع بر طرزده مستفید اولادن — شرکتدن — مساعده عهریه ایله ایسته یوروز .

۳ — ۵۸ نجی ماده یه کیتمکه لزومده یوقدر . زیر ( ۱۳۷ § ۲ ) حکمی دولتلرک ابراسی فکرینه مخالف دکلدر . عیی ماده نك برنجی فقره سندن آکلایورز که ذاتاً دولت علیه دعوی مسموع اولاماز . ایکنجی فقره ایسه افراد علیه مؤسس بر استنادر . شو حالده برنجی فقره ذاتاً صلاحیت حدودینی تحدید ایدیور . تور کیه اساساً ایتالیایی ویا امری ویره ن مقاماتی دعوی ایتدیکنه کوره ۵۸ نجی ماده دن احتجاج حاصلی تحصیل قیلندندر . و او اعتبارله یرنده دکلدر .

۴ — ( ۱۳۷ § ۲ ) موجبجه افراد علیه آجیق دعوی قاپوسنی سدا یدنجه محکمه ، افرادی دولت ایله مساوی طوتمش اولویور . شو حالده افراد علیه ده دعوی آجیلامیه جق . [\*] دعوی تورک تبعه سندن رشید سعدی بك طرفندن ، توتونلرینه وضع ید ایدن انکلتزه حکومتی علیه اقامه ایدلمشدی . موی الیه ، انکلتزه حکومتندن سائر مطالب میاندنه تصفیه اولونان توتونلرینك بدل لایقنی ایسته مکده ایدی . محکمه ، تصفیه نك احکام قانونیه دائره سنده اجرا ایدلدیکی ومدعی به توتونلرک حالاً عدم موجودیتی سببیه عدم صلاحیت قرار ویرمشدی .



بوتقدیرده عینی ماده نك برنجی فقره سیله قراری ، امری و برن مقامات ایله دولت علیه نه دعوی یوقدر دیدکدن صوکر ا ایکنجی فقره ایله افراد علیه قونان خصوصی حکمک معناسی ندر ، مذکور استثنائزده قالیر ، اوده اورتادن قالمش اولمایورمی ؟ بونک ایضاحی لازم کلیردی .

ایشته واریلان نتیجه لر بونلردر . بونتیجه کوره محکمه نك استثنای قاعده ایله عینیت دائره سنده طوتار جاسنه برقیاس و تقریب یامسی اصدار ایتدیکی حکمک قیمت و وضع علمیسی ایچون پك ده خیرلی اولمامشدر . شو حالده آلد ۱۳۷ نجی کی آچیق عبارده لی واضح بر ماده وارکن محکمه نك آراده ۸۰ ماده لك بر مسافه طی ایدره ك ۵۸ نجی ماده یه رجعت ایتمه سنده کی سبب ندر ؟ بلکه محکمه نك بونقطه یی ایضاح ایدره ك قوتلی دلیللری واردر . فقط اسباب موجیه میاننده کور و لمیور . مدار حکم دلیللرک ايسه حاکمک قریحه و یا حافظه لرندن زیاده قرارک متنه باقی شاجنی درکاردر .

۵۸ نجی ماده اختلافده مدار تطبیق اولمادیغی کی دیگر طرفدن ، دعوی اعاده طلبنی و یا بدل تصفیة نك استردادینی ده متضمن اولمادیغی جهته ، حادثه نك ، بونلره متفرع احکام عهدیه ایله ده علاقہ سی یوقدر . یعنی ۱۳۷ نجی ماده ۶۵ و ۶۶ نجی ماده لره ده قابل تقریب دکلدر . مع مافیہ شاید ۱۳۷ نجی ماده ایله ۵۸ ، ۶۵ و ۶۶ نجی ماده لر آره سنده مطلقاً بر مناسبت تأسیسی آرانیورسه شوبسیط مقایسه یی یا پایلیرز :

۵۸ نجی ماده عام و مطلق بررئسیی محتویدر :

۱ — نه افراد ، نه ده دولتر علیه دعوی مسموع دکلدر .

۲ — ضرر لر تضمین ایدلیه جکلدر .

۶۵ نجی ماده بونک ایلك استثناسیدر :

۱ — منحصرأ دولت علیه اولق اوزره دعوا یه جواز ویریور .

۲ — تضمین دکلسه ده موجودك اعاده سی بره نسینی وضع ایدیور .

( ۱۳۷ § ۲ ) ایکنجی بر استنادر :

۱ — منحصرأ فرد علیه دعوا یه مساعبخشدر .

۲ — علی الاطلاق ضررک تضمینی درپش ایدیور .

هراوج ماده نك یوقاری یه قوید یغمن مضاعف حکملرندن اولابر نومرولو اولانلر نی وصوکراده ایکی نومرولر نی برلشدیره رك اوقور ساق مقایسه کندیلکنندن حاصل اولور .



بر نومرولوردن چیقان نتیجه : ( ۵۸ ) ده نه دولت نه فرد علیه دعوی آچیلماز کن  
 ۶۵ ده یالکز دوات و ( ۱۳۷ § ۲ ) دده یالکز فرد علیه دعوی آچیلایلور ( ۶۶ نجی  
 ماده بی مقایسه دن خارج طوتویورز چونکه بو ماده اساس اعاده پره نسیپی احتوا ایدن  
 « ۶۵ » نجی ماده نك صورت طبقیه سی کوستره ن ماده در . )

ایکی نومرولوردن آکلاشیلان ایسه بودر : ( ۵۸ ) ده نه ضررک تضمینی نه ده اعاده ..  
 ( ۶۵ ) ده ساده جه برشیمک بولندیفی حال اوزره اعاده سی ، ( ۱۳۷ § ۲ ) ده ایسه علی الاطلاق  
 هر هانکی بر ضررک تضمینی موضوع بحثدر . بویچنده آشکاردرکه ( ۱۳۷ § ۲ ) استثناسی  
 ( ۶۵ ) نجی ماده حکمندن چوق داها کنیشدر . بونک سبی بیله مز . شاید مطلقاً محکمه نك  
 مراقفی تطمین ایتک ایجاب ایدیورسه دینله بیلیرکه :

دولتله استانبول اشغالی مدتجه بر طاقم طفیلی زبونکشله بلا سبب ایتدکری یاردیمدن  
 وتأمین ایتدکری منافعدن بالآخره لوزانده محبوب ویانادم اولمشلردر . بو وضعیه راضی  
 اولدجه شرکت ۱۲۴۱ بالیه دن استرداد ایتدیکی مقداری ، نمدن هیچ اولمز ایسه بر قسطنی  
 اعاده ایتمدن النده طوتاماق لازم کلیر .

خلاصه : محکمه نك تورک دعواسه ویردیکی شکل حل ۵۸ نجی ماده ضمنده سرد  
 ایتدیکی اسباب موجب ایلده قابل ایضاح دکلدر . چونکه بونده سردا ولونان حقوقی مطالعه لرك  
 کافه سی « دولت علیه دعوی مسموع اوله ماز » ته زنی تقویه وتحقیقه متمایل اولدیغی حالده  
 بونک تمامیه عکسی بر حکم قارشینده یز . اسباب موجب دن آنجق « دولت بریدر » اساسی  
 استدلال اولنه بیلیر . حالبوکه محکمه دولتک فرد علیه متوجه بر دعواسی رد ایتمشدر .  
 سبی ده ایضاح ایدلمش دکلدر . بو شرائط داخلنده ، اعلامده مذکور اولماقده برابر  
 عقلاً آنجق بر نقطه وارد خاطر اوله بیلیر ، اوده دولتک حق دعواسی اولماق ، بوتقدیرده ده  
 محکمه ( یشیل کوی بوراقس معدنی ) دعواسنده کی حکمیه مؤسس اجتهادی اونوتمش  
 اولویور . بونکه بر محکمه نك مقرر بر اجتهاده الی نهایه باغلی قالمق مجبوریتنده اولدیغی  
 سویلک ایسته دیکمز ظن اولنماسون . ساده جه مستقر بر اجتهادی ده کیشدیره ن حکملرك ،  
 سبب تبدیلی ایضاح ایدن اطرافلی ومقنع بی دلالتله ایتدیرلمسک بر تعامل قضائی اولدیغنه  
 اشارت ایتک ایسته یورز . بوکامع الاسف هیچ اهمیت ویرلمشدر .



شرکتک دعواسی : توریہ دعواسی بتردکن صو کر ا تنقید مزک ایکنجی قسمنه

کچہرک شرکتک دعواسی آله آله لم :

عرض ایدلیدی اوزره ۱۲۴۱ بالیه تونونی اوقسی قرق بس غروشدن ۲۲۹۹۸,۶۸  
لیرامقابلنده صائمہ مجبوراولان شرکت متارکده ، ایلک فرصتده ، بونلرک ۱۰۶۸ دانہ سی  
استانبول رژی آنبارلرندن ایتالیان قوتلری اعانہ سیلہ بلا بدل استرداد ایدیور . متباقی  
۱۷۳ بالیه حکومتالنده قلیور . شرکت کری آلدینی تونولرک رژی آنبارلرندہ بولندیغنی  
کشف ایچون ادعایہ کوره ۱۰۶۴۶ لیراتحری مصرفی اختیار ایتشد . شمدی بوپارہ ایلہ  
قالان ۱۷۳ بالیہ بی ویاخود بونلرک بدل تصفیہ سی اولہرق ۲۰۱۲۴ لیرانک تسویہ سی طلب  
ایدیور . عہدنامہ احکام عمومیہ سی کوزاوکنده طوتولاجق اولورسہ ادعای واقع ایچون  
اوج احتمال واردر :

۱ — مقاولہ در .

۲ — (۵۸) نجی مادہ مفادینہ داخل بر « تدبیر و یا فعل استثنائی حرب » در .

۳ — (۶۵) و (۶۶) نجی مادہ لرک موضوعاتنه کیرن بر « اعادہ — استرداد » ویا  
« تصفیہ » سألہ سیدر . شمدیدن عرض ایدلم کہ محکمہ غریب برتالیف ایلہ بونلرک ہراوچنہ  
بردن تمسک ایتشد . بوندہ اصابت ایدوب ایتدیکی شمدی بسط ایدہ جکمز تنقیدلردن  
مستبان اولاجقدر .

آنحق بوایکنجی دعوادہ اہمیت مخصوصہ بی حائر اولدیغندن اول امردہ معاہدہ نک  
مقاولات بخندہ کی خصوصیتلرینی بر قاج کلہ ایلہ اجمال ایتک لزومنی حس ایدیورز .  
لوزان عہدنامہ سی :

اولاً : برنوع مقاولاتی معاہدہ دن واولویتلہ ( م . ح . م ) لرینک [\*] صلاحیتندن  
جبقارمشد :

امتیاز مقاولہ لرلیہ امتیازلہ علاقہ دار مقاولہ لر : ( مادہ ۷۳ صوک فقرہ . مادہ ۱۵۷۸ )

ثانیاً : برقسم مقاولہ لری صراحةً محاکم عادیہ براقشدر . ( مادہ ۷۷ § ۱ و ۲ § ،

مادہ : ۷۸ § ۲ و ۳ § ، مادہ ۸۲ § ۲ )

ثالثاً : برطاقلرینی مختلط حکم محکمہ لرینک دائرہ صلاحیتنہ ادخال ایتشد . ( مادہ :

۷۵ صوک فقرہ ، مادہ : ۷۷ § ۴ ، مادہ : ۷۸ § ۱ )

[\*] ( م . ح . م ) روزی مختلط حکم محکمہ لرینی افادہ ایدر .



رابعاً : بر نوع مقاوله لړ ايجون احكام مخصوصه تدوين ايتشدرد : حيات ، يانغيڼ ، د كز وساړ سيغورطه مقاوله لړى ( ماده : ۷۴ ) دالتيه معاھدەنك ايكنجى قسمنه مربوط لاحقيه مراجعت )

خامساً : بر طاقم مقاوله لړى مرعى اعتبار ايتشدرد : ( ماده ۷۳ )

سادساً : بونلرك خارجنده كيلر قاعده مفسوخ عد ايدلشدرد : ( ماده : ۷۵ )

لوزان معاھدە سنك بو باده كي مميزه لړى حقنده بر فكر حاصل ايتك ايجون وړديكمز شو ايضاحان دن قطع نظره شيمدى ده يالكز مختلط حكم محكمه سنك مقاولات خصوصنده كي صلاحيتنى تثبيت ايدە لم . بر مقاوله دن متولد اختلاف بو محكمه يه عرض ايديله بيلمك ايجون :

۱ — مقاوله نك حربدن اول عمد ايدلش اولسى ،

۲ — بالاخره دشمن اولش اولانلر آراسنده منعقد بولنسى ،

۳ — حقنده بي طرف دولتر قانوننك تطبيقى لازم كلمك ،

۴ — حقنده حربدن اول صلاحيتدار بر محكمه دن حكم صادر اولماق ،

۵ — مقاوللر حرب مدتجه عيى مملكتنده بولونمش وشخص ومالرينه فعلاً سربستجه

تصرف ايتش اولماق

كبي بر طاقم شرائط اصلية نك تحققي لازمدر ، مختلط حكم محكمه لړى آنجق بوقيل مقاوله اختلافلرنده صاحب صلاحيتدر .

( م . ح . م ) لرينك وضعيت استثنائيه سى ومحدود صلاحيتك غريبه لړى حقنده سرد مطالعات ايدر كن بالوسيله توركيه حكومتك دعواسى داخل صلاحيت اولدينى حالده شركتك دعواسنك بو محكمه نك صلاحيتنه كيرمديكنى ادعا وتورك دعواسنك خصوصيت وماهيتنى بر آزيوقاريده ايضاح ايتشدرك . بناء عليه تنقيد مركز بوايكنجى قسمنده كي تفصيلات داها زياده منحصر آ شركتك دعواسى تنويره خادم ومصرف اولاجقدر . اعلامده كي ترتيبه تبعاً صيراسيله « مقاوله » ، « اعاده » ، « تصفيه » و « تدبير استثنائى » حرب « خصوصاً » صانك هر هانكي سى نظره آليبرسه آليښون ، محكمه نك ، هيچ برنده بو حادنه ضمانده حائز صلاحيت اولاميه جفنى تبين ايدە جكر .



ایلك باقی شده وضعیتدن ایجه آکلاشیلور که : محکمه بر مسئله ده بر طرفك دعواسنی دیکله مك دیگر طرفكکئی ردایتمك موقعنده قالمش اولقله برابر کندیسنی هرایکی ایشده صلاحیتدار عدایتشدرد . بونك سینی هیئت حاکمهك حس عدالتنده آرامق الك معقول بر طرز حرکت اولور . اویله تخمین اولونور که محکمه بوغریب وضعیتنی شعار معدلتله غیر قابل تألیف کوردیکندن دعوانك هرایکی جهتنی دیکله مك ایچون نهایت بوقراری ویرمشدرد . مع مافیله بر نقطه دن ده ایجاب عدالت معاهدهك کندیسنه بخش ایتدیکی صلاحیتی تجاوز ایتمه مك اولدیغنه کوره محکمهك ، عدم صلاحیتی آشکار اولان بریده صلاحیت قبول ایتمی بر آز غریب کورونور . بوجهتن صرف نظر ایدرسك سائق حسن نیت اولدیغنده شبهه اولیان بوقرارك بالخاصه مستندات عهدیه و حقوقیه سی جدأ مطالعه یه لایق و معاهده احکامك نصل یا کلتش تطبیق ایدلدیکنه بر مثالدر . ایلك اهمیتلی بر نقطه یه اشارت ایده لم که محکمه ، شرکتك دعواسنده مدعی علیه تور کیه حکومتنك ( ۷۸ نجی ماده § ۲ ) یه مستند بر عدم صلاحیت اعتراضیه ، رأساً نظره آلینان ( ۸۲ § ۲ ) نك ردیله ایشه وضعیت ایدیور . ( اعلامده کی «عدم صلاحیت اعتراضی حقنده » بندینه مراجعت ) محضاً بوا یکی فقره یه مستند واقع وغیر واقع عدم صلاحیت اعتراضلرینك بوضوئله ردینك هیچ بوجهله مختلط حکم محکمه سی مسئله ده صلاحیتدار قیلمایه جنی آشکاردر . بونی ایضاح ایده جکز . آنجق بوندن اول محکمهك شو صلاحیت قراریه ، تدقیق ایتدیکی ایشی هرشیدن اول بر مقاوله ماهیتنده کوردیکنه اشارت و بناء علیه اولا مقاوله شقنی تشریح ایده لم . فی الحقیقه حکمی اجرا ایدلد کدن صوکر اتکرار اخلال ایدلمش اولسنی نظر دفته آلیه جق اولورساق ، ۱۹۱۷ ده مدعی شرکتله از میر والیسی آره سنده منعقد مقاولهك دوام حکمنی قبول ایتك لازم کلیر . چونکه :

۱ — مقاوله ده شرکتك فسخ حتی بوقدر .

۲ — صلاحیتدار بر محکمهك فسخ قراری اولمدینی کبی حتی بالذات شرکتك هیچ اولمازایسه براخبار فسخی ده مسبوق دکلدرد .

۳ — ایتالیان قوه اشغالیه سنك مداخله سی مقاوله یی بر طرف ایده من . ذاتاً اونلرک شوفعلی حرکتی و یاقراری بیله مقاولهك فسخنی تضمن ایتیه یور .



بناءً عليه محكمة نك قويدني تشخيصده يعنى مسأله يي تقديرنده خطا ايتديكي ادعا اولنه ماز. شوالده مسأله بر مقاوله دن متحدت براختلافدر . محكمه ده ايشي بر مقاوله ماهيتنده قبول وتلقى ايتشدرد . بونقطه نك اهميتني متعاقب قسملرك ، يعنى محكمه نك تأسيس صلاحيتده نظره آلديني مقاوله يي بالاخره حكمنك اقسام ساثره سنده تماميله اهامال ايدرك دوشديكي غريب وضعيتلري تصوير ايدركن داها اي آكلالايجفز . شمديلاك بو قدرله اكتفا ايدرك بو مقاوله نك مختلط حكم محكمه لر ينك صلاحيتنه داخل اولمديني و ( ۷۸ نجى ماده § ۲ ) ايله ( ۸۲ § ۲ ) نك محكمه جه ردی كيفيتنك حادثه يي محاكم عاديته نك صلاحيتندن چيقاراميه جغني اثبات ايدلم :

اولاً : ۷۸ نجى ماده نك برنجى فقره سى موجبنجه ( م . ح . م ) لر ينك صلاحيتنه كيردن بر طاقم مقاوله لر وار . بونلر حربدن اول عقد اولونمش مقاوله لر در . مقاوله يي عقد ايدنلر اوتارنجنده دكلركن بالاخره دشمن اولمشلر در . ايشته ( ۷۸ § ۲ ) اعتراضى بوقيل مقاوله لر حقنده در . وحقيقى معناسى شودر :

شايد ۷۸ نجى ماده ۲ نجى فقره اعتراضى موفقيته سرد ايديلير ، يعنى طرفينك بر لر ينه دشمن اولمالرينه رغماً عيى مملكتنده بولونمش وفعلاً شخص ومالرينه سربستجه تصرف ايتمش اولدقلى اثبات اولنورسه برنجى فقره موجبنجه تدقيقى ( م . ح . م ) سنه راجع اولان بويله بر مقاوله بوتقيدرد محاكم عاديته انتقال ايدر . اويله اولمازده ايكنجى فقره اعتراضى رد ايديليرسه ايش كلكان ( م . ح . م ) سنك دائره صلاحيتنده قالير . كوريلبوركه بوااعتراض بالذات ، ( م . ح . م ) لر ينك صلاحيتنه داخل ايشلري بورادن اوزاقلاشديرمق ايچون آچيق بر قبودن باشقه برشى دكلدر . يوقسه اساساً ( م . ح . م ) لر ينك صلاحيتنه كيرمين هر هانكي برايشده ويامقاوله ده بوااعتراضك لى السرد رد ايدلمسى همان محكمه يي صلاحيتدار قيلمغه كافى دكلدر . تعبير ديكرله مجرد ۷۸ نجى ماده ۲ نجى فقره اعتراضك ردى محكمه يي اساساً صلاحيتدار اولماديغي خصوصاتده صلاحيتدار قيله ماز . صلاحيت ايچون اول امرده مقاوله نك ( ۷۸ § ۱ ) موجبنجه حربدن اول عقد ايدلمش اولمى لازمدر . حالبوكه محكمه نك مشغول اولديني شو مقاوله نك تاريخ عقدي ۱۹۱۷ در . يعنى بومقاوله حربدن اول دكل حرب ايچنده يابيلمشدرد . بواعتبارله ذاتاً محكمه نك تدقيقه ، ساحه اشتغاله كيرمز . بويله بر مقاوله ضمنده ( ۷۸ § ۲ ) اعتراضك رد ايدلمسى آشكاردر كه نه مسئله يي



نده مقاله نك تاريخ انعقادى ده كيشديرمز . مقاله تاريخى ۱۹۱۷ اولدجه ده (۱۹۷۸) موجبجه ايش بومحكمه نك صلاحيتدن دائماً خارج قالير ، حق ولو (۲۵۷۸) اعتراضى رد اولنسه بيله ... اعلامده كي صلاحيت قرارينك برر كنى بواعتبارله اساسمز ومنهدمدر . ديكر ركنى اولان ومحكمه نك راساً نظره آلدیني (۲۵۸۲) حكمنه كلنججه :

بوقايدده كي ايضاحاتمزدن (م . ح . م) لرينك صلاحيته آنجق طرفين دشمن اولمازدن يعنى حربدن اول منعقد مقاله دن منبعث اختلافلرك كيره بيله چكى توضح ايتدى . (طرفينك نه زمان ونه صورته دشمن اولدقلى شمدى سويليه جكمز (۸۲) نجى ماده نك برنجى فقره سنده ايضاح ايدلمشدر . اوخالده حرب ايچنده عقد اولونان مقاله لرك مرجع تدقيقى زره سيدر . بونى ده لوزان معاهده سنك ۸۲ نجى ماده سنك ايكنجى فقره سى حل ايتمشدر : محاكم عاديه .

ماده نك متنى شودر :

« ماده : ۸۲ -- بوفصلك مفادنججه ، بومقاله نامه نك طرفينى تشكيل ايدن اشخاص ، آرارنده تجارتك فعلاً غيرممكن اولدينى ويا مذكور اشخاصدن بريسنك تابع اولدينى قوانين ، اوامر ويا نظامات ايله تجارت منع ايدلديكى ويا غيرقانونى برماهيت ا كتساب ايتديكى تاريخدن اعتباراً دشمن عد وتلقى اولنه جقلردر .

عقد مقاله ايدنلردن بريسى ايچون دشمن مملكتى اولدينى حالده حرب ائناسنده اوراده اقامت ايدرك شخصى واموالى حقنده سربستجه تصرفانده بولونا بيلمش اولدينى طرفين عالين عاقدينك برينك اراضيسى داخنده (شركتدرده داخل اولق اوزره ) دشمن اشخاصى ويا اونلرك مأمورلرى آره سنده عقد اولونمش مقاله نامه لر ، ۷۳ - ۷۵ - ۷۹ - ۸۰ نجى ماده لر احكامندن مستثنا اوله رق احكام عموميه يه تابع طوتولا جقدر . »

قناعتمزجه بو ماده نك ايكنجى فقره سنه مستنداً وارد اولان اعتراضك ردى ده (م . ح . م) سنه تفويض صلاحيت ايدمه مز . يعنى بركىمسه محاكم عاديه نك صلاحيته اعتراض ايدرك ماده نك ايكنجى فقره سى مفاديننه بالاستاد « مال وشخصى حقنده كي سربستى تصرف » دن استفاده ايدمه ديكنى اثبات ايتمى حالنده ده مثبت برتيجه يه وارا ماز . عدم سربستى تصرفك تحققي ينه محاكم معتاده نك صلاحيتنى رفع ايتمز . چونكه حرب ايچنده منعقد بو قويل مقاله لرك باشقه برموقع تدقيقى يوقدر . معاهده بو بابده ساكتدر



وهيچ بواستثنائي حكم وضع ايتمه مشدر. قاعده عمومييه اوله رق عكسونه صراحت اولماد قه ده ينه محاكم عادييه نك صلاحيتي جاري اولمق ايجاب ايدر. يوقسه ، اصول محاكمه نظامنامه سي واصل قانوني اولان لوزان معاهده سي موجبنجه ، صلاحيتي عهدي نصير ايله محدود و معين بر محكمه بو سكوتدن بالاستفاده تفسير يوليله و فقره نك حكم مخالف بوني ايجاب ايدر ديه ايشه وضع يد ايده مز . اساساً بلا استثنا بوتون مماثل محكمه لر شيمدي يه قادر عكسونه بر ميلان ده كوسترشمس دكلردر . بو اعتبارله ( ۸۲ § ۲ ) ده كي شرطك عدم تحققي بهانه سيله صلاحيت قرارى و يرلمسي ينه خطايدر . زيرا عيني متن موجبنجه مسأله ده محاكم عادييه صاحب صلاحيتدر . بو قادر واضح حكمه لك اهمال ايدلمش اولماسي آنجق بر طرفي ديكله يوب ديكريني رد ايتمك اضطرارنده قالان محكمه نك هر چه باد آباد ايكي طرفي ده استماع ايتمكي مقتضاي عدالت و حقانيت تاقى ايتمش اولماسيله قابل ايضاحدر .

ايشته بو كوچوك تحليل ايله صلاحيت قرارينك مقاوله جهتمدن حقوق و عهدي مسندلرينك ده صاغلام اولمديغني اظهار و تبين ايتمش اولدق . صلاحيت حقنده كي مطالعه و تنقيدلر مز صددنده خاطره قيبندن بر مسأله يه داها جلب نظر ايده لم :

محكمه ، ايتاليان شر كتنك حرب انناسنده تور كيه ده شيخصنه و ماله سربستجه تصرف ايده مه ديكني ۱۹۲۰ سنه سنده از ميرده فرانسز مامورلرينك يابديغي بر تحقيقات فذاكه سنه استناداً قبول ايتمشدر . بو ايسه جاي نظردر : شمه سز صلحدن درت سنه اول تور كيه عليهنده و بر متفق دولت تبعه سي لهنده طوتولان بو ضبطلرده بر دليلدر . آنجق آراناجق اولسه عكسونه دليللر بولنه مازمي ؟ شر كتنك متاركه دن بر سنه اوله قادر يعنى رحى بكك تكليف جبريسنه قادر بوتون ستوقني محافظه ايتمش اولماسي ... ( ۱۹۱۷ ) ده ( ۴۰ % ) ني حكومه صاتماسندن صرف نظر ، عكسونه ادعا اولمديغنه كوره ، متباقي ( ۶۰ % ) نده ديله ديكي كبي تصرف ايتمسي ... بوتون بونلر مضبطه لر عليهنده بر قرينه ، برر اماره دكليدر . بله بونلرده سربست تصرف كيفيتي مؤيد - انكليزلرك ديديكى كبي - ساكت و حتى بزجه مسكت بر دليل اوله مازمي . بويه اولماسه بيله حادنه هر حالده رأساً يكيدن تحقيقه ده كردى . محكمه باشقه تحقيقاته لزوم كورمه مشدر .

خلاصه : ايشته محكمه بودليللرله وشو خطالى تطبيقات ايله تورك آزانك عدم صلاحيت اعتراضى رد ايدره رك كنديسني بر مقاوله ضمننده صلاحيتدار كورويور . اعلامده كي شو



باشلانغیجه کوره ایشک آرتق صوکنه قدار مقاوله اوله رق تدقیق و بر صورت حله ربط اوله جنی ظن اولونور. حالبوکه هیچده اویله اولماشدر. محکمه هر نه بهانه سنه اولورسه اولسون بردفعه تقریر صلاحیت ایتد کدنصو کرا آرتق مقاوله بحثنه، بردها دونه مک صورتیله وداع ایتشدر. اعلامک اساسی حقنده کی اسباب موجب سی تماماً آیری بر وادیده در. مناقشات کاملاً افعال حربیه و تدابیر استثنائیه دن باحث اولان (۵۸) نجی ماده ایل «اعاده» و «تصفیه» مسأله لرینی حل ایدن (۶۵)، (۶۶) نجی ماده لر اوزرنده جریان ایتشدر. اگر محکمه شرکتک دعواسنده صلاحیتی ۶۵، ۶۶ نجی ماده لره استناد ایتدیر مک زعمنده ایسه بوکاده امکان یوقدر. چونکه مدعی به توتونلر موجود دکلد. موجود اولمایان شیلر حقنده ایسه محکمه نک صلاحیتی یوقدر. [۶۵ صوک فقره ۶۶ § ۴، اجتهاد: رشید سعدی بک دعواسی] مقاوله ضمننده ویریلن صلاحیت قرارندنصو کرا ایشک انتقال ایتدیرلدیکی بوساحه انسانه سطح مزج قدر یا با نجی کلور. اعلامک تحریرنده آشکار برترددحا کمدر. ایتداده کی طرز تحریر و توالی ایدن ایلک استنتاجاته کوره انسان باصل تور کیه دعواسنده ایشک ۵۸ نجی ماده به تقریبی صورتیله بر عدم صلاحیته دوغرو کیدلدیکنه ذاهب اولورکن بر دبره صلاحیت قراری قارشیسندنه شاشیریورسه بودعواده ده مقاوله اصلندن افعال حربیه و تدابیر استثنائیه وادیسنه سببسز بر انتقال اوقادار موجب استغراب اولویور. طوتولان اساسلره کوره بونتیجه لره وارمق آنجق بویله ایضاحسز بر شکلده قابل اوله بیلیر. معاهده نک آیری آیری فصللرده کرک تصنیفجه و کرکسه ترتیب احکام خصوصنده یکدیگرندن تماماً آیردینی ایکی قسم مسئله یی بویله بر برینه مزج ایتک فاحش بر خطادر. مقاوله اصل و صفتنه کیرن برایش ضمننده آرتق ۶۵ و ۶۶ نجی ماده لر قابل در میان دکلد. زیرا بر مقاوله عینی زمانده باشقه برشی اوله ماز. «مقاوله» و «استرداد اموال، حقوق و منافع ایله تصفیه» کیفیتلری بر برندن کلیاً مستقلد. معاهده نک خصوصی نهجی قاله آلاماسق بیله اساسات حقوقیه بنه بومر کزده در. فی الحقیقه حقوق مدنییه تقسیماته تابع طوتمق ایسترسه ک نهایت دیه بیلیرز که ۶۵ و ۶۶ نجی ماده لره موضوعلری آنجق بلکه «استحقاق» و یا «حقسز مال اکتسابی» اصلرینه قابل ارجاعدر؛ زیرا بوکون موجود اولان برعین، منفعت و یا حقک و یا خود بر بدل تصفیه نک صاحبنه وجوب اعاده سی موضوع بحثدر. بونلرک ایسه مقاوله ایله مناسبتی اولمدینی تقدیر ایتک ایچون یوکسک بر تجربه مسلکیه و ملکه حقوقیه به



احتياج اولديني مستغنى ايضاحدر . ديكر طرفدن محكمه نك بو طرز رؤي آي ايجون ده  
اندیشه آورد . زيرا چوروك دعوالرينه مسند آرايان بر طاقم فرصتچولر بوندن استفاده  
يولنى بولاچقلردر . مقالولرى صاعلام اولمايانلر وياخود زمان عقد اعتباريله وياهر  
هانكى بر سبيله ( م . ح . م ) سنه عرض مطالب ايده مين مقالولر ايشلرينه كلبين  
عقدى وضعيتلرندن تجاهل ايده رك مقالولدن هيچ بحث ايتمدن ساده جه بر عينك ،  
بر حقت ، بر منفعتك اعاده سى ويا استردادى ترانه سيله مثلاً عهداً محاکم عادييه محول  
بر مقالوله ايشنى بوفصيليله بالادخال مختلط حكم محكمه لرينه كتيره جكلردر . دائما وارد اولان  
بوقيل تزويراتك عدم انكشافنه آنجق محكمه نك تيقظ وبصيرتى نكه بان اولاجقدر . حالبوكه  
محكمه كنديسى يا كيلمشدر . بو اعلامده فرقنه واريلادن بر برينه قاريشديريلان بوايكي صنف  
مسئله نك استقبالده بر بوندن واضحاً آبرى طوتولمسى چوق شايان نميندر . زيرا بر مقالوله نامه نك  
آرتق باشقه برشى اولماسنه امكان يوقدر . ياخودده او ايش مقالوله دكلدر ؛ بناء عليه آرتق  
مقالولدن استعانه ويا بحث ايتك ممكن اولماز .

بر آز يوقارنده عرض ايتديكمز اندیشه نك نه قادار يرنده اولديغه اك بارلاق  
بر مثالى ينه بو دعوى تشكيل ايديور : مدعى شركت بدلنى تماماً استيفا ايده رك  
صاندينى توتونلرى مقالولدن هيچ بحث ايتمدن استرداد داعيه سنه دوشه رك بويولده  
بر دعوى اقامه ايديور . محكمه ايسه ، ايشه مقالولدر ديه وضع يد ايتشكن شركت  
مدعياتنه قابيلارق و بر آز اول ايضاح ايتديكمز مهم واساسلى تفريق نظردن دور  
طومتق نتيجه سى بر اثر غفلت اوله رق دعوايى ۶۵ و ۶۶ نجى ماده لرى تطبيقاً حل  
ايتكه چاليشيركن بويولده خجيع بر ذهوله دوشويور : آرتق مقالوله ايله توركيه  
حكومتك مالى اولان توتونلر حقنده ينه توركيه حكومتى طرفدن بر وضع يد ويا تصفيه  
تصور ايديور . حالبوكه وضع يد و تصفيه آنجق دشمن اموالى حقنده موضوع بحث  
اوله بيلير . كندى تبعه سنك اموالى حقنده كي تصرفات بيله معاهده ده موضوع بحث اولان  
استثنائى تدبيرلره داخل دكلكن دولتك بالذات كندى اموالى حقنده بر وضع يدى ويا  
تصفيه سى ناصل تخيل اولونا بيلير . منطقك بيله اعلان عصيان ايتديكى بو خطايه محكمه نك ،  
عرض اولونان اساسلى تفريق كوزدن قاچيرمق صورتيله كوسترديكى بر غفلت سبب  
اولمشدر . ايشته كورولوبوركه بوايكي مسم مسأله يى مماثل عد ايتمه مك ، بالعكس بونلرى  
دقتله بر بوندن آيرمق لازم كله چكى بولنده كي مطالعه من ساده جه نظرى دكلدر . عيى



زمانہ چوق مهم بر قیمت عملیہ و تطبیقیہ بی دہ حائر در . بناءً علیہ ایشلرک هنوز مبادی سنده بولونولدیغی جہتلہ بونقطہ بی اشارت ایتمکی فائدہ لی عد و سالم بر اجتهادک تأسس و تقرری ایچون مقاولہ احکامنک معاہدہ نک دیگر موادنن قطعیتلہ تفریق و تثبیت ایدلمسی حقندہ کی تمنا تمزی تکرار ایدہ رز . بین الملل بر مرجع عدالتک صیانت شرفی دخی بونی مستلزم و آمر در .

محکمہ نک مقاولہ ضمنندہ کی صلاحیت قرارندن صوکر ا ۶۵ و ۶۶ نجی مادہ لک موضوعی اولان «استرداد» و «تصفیہ» جہتلرینہ نصب نظر ایتہ سنده کی اصابت سزلکی بوتون نتایجی ایلہ تثبیت ایتدکن صوکرہ ایشک خصوصیتی بر اقوب بر لحظہ حقیقہ بر وضع بد موضوع بحث اولدیغی قبول ایدہ رک مذکور مادہ لک تطبیقاتی کوزدن کچیرہ لم . توتونلر حقیقہ بردشمن تبعہ سہ عائد ایکن تورکیہ حکومتی طرفندن استموال ایدلمش اولسایدی و یا خود وضع ید ، مصادره ، تصرف و یا سکوه ستروما ہیئندہ ہرہانکی استثنائی بر تدبیرہ تابع طوتولسہ ایدی ، وضعیت نہ اولاجقدی .

اولا : توتونلر بوتدیرلریوزندن محو اولمش ایسہ حکومتہ (۵۸) نجی مادہ نک برای مطلق و جہلہ ہیچ بر ضمان و مسئولیت ترتب ایدہ مز . بوندن باشقا اساساً ۵۸ نجی مادہ تفویض صلاحیتی متضمن بر حکمی حاوی اولمادیغندن محکمہ بومسئولیتک وارد اولوب اولمادیغنی دہ تدقیق ایدہ مز و نتہ کیم شیمدی بہ قادر ایتیموردی دہ .

ثانیاً : اگر توتونلر بوکون عیناً حکومت اُندہ موجود ایسہ لر ( ۶۵ ) نجی مادہ § ۱ ) موجبہ تشخیص ایدلمک شرطیلہ بولندقلری حال اوزرہ صاحبہ اعادہ ایدیلہ جکدر . «بولندقلری حال اوزرہ» تعیرندن دہ آکلاشیلہ جفی اوزرہ بالآخرہ ، عارض اولان عیب سبیلہ نقصان قیمت ، مصارف و سائرہ ادعاری دہ مسموع دکدر . ثالثاً : اوچنجی بر احتمال اولمق اوزرہ دہ حکومت بوتوتونلری تصفیہ ایتمش و توتونلر باشقاسنک یدندہ حالاً موجود اولابیلر . بوتقدیردہ اعادہ ایلہ مکلف اولان دولتک اختیاری حاکدر . یا توتونلرک عیناً اعادہ سہ توسل و بونی تأمین ایتمک صورتیلہ و یا خود دیلرہ سادہ جہ بدل تصفیہ بی اعادہ طریقہ بورچندن قورتولور . بدل تصفیہ بی آلان مال صاحبنک مبلغک مقداری حقندہ بر ادعا و اعتراضی وار ایسہ بودہ ۶۶ نجی مادہ نک فقرہ مخصوصہ سی موجبہ آیرنجہ مختلط حکم محکمہ سنجہ تدقیق اولونور . لدی التدقیق ایجاب ایدرہ محکمہ بوبدلی مناسب بر مبالغ علاوہ سیلہ حد لایقہ ابلاغ ایدر . دولت



حکمدن ویا اشلافدن ایکی آی ظرفنده نتیجه حله رغماً بدلی تسویه ایتمز ایسه مالی اعاده ایدره بوندن ده تصفیه ایدیلن مالک حالا موجود اولسی لازم کله جکی آکلاشیلور . رابعاً : دردنجی و صوک بر احتمال ده حکومتجه تصفیه ایدیلن توتونلرک استهلاک ایدلمش اولماسیدر . بوتقدیرده دولتک هیچ بر اعاده بورجی یوقدر . چونکه عیناً اولسون بدلاً اولسون اعاده مسائنلنده حالا موجودیت بر شرط اولیندر .

کله لم بو حکم لارک حادثه دولایسیله اعلامده کی تطبیقانه : ده لاغراجا شرکتک ، استردادینه موفق اولدینی ۱۰۶۸ بالیه نك مصارف تجریسی و تشخیصی نامیه ایسته دیکی (۱۰۶۴۶) لیرانک رد ایدلمسی عهدنامه حکمنه مطابق واسباب موجبده دوعرودر . فی الحقیقه استرداد اولونان مللر بولندقلری حال اوزره یعنی هر نه نام آئنده اولورسه اولسون تضمیناتسز اعاده ایدیله جکدر . صاتیلان توتونلرک حالا شرکتک مالی ایتمش کی استردادندن بحث ایتمک نظر مسامحه ایله کورولورسه بوراده خطا یوقدر . آنجق شرکتک استردادینه موفق اوله مادی ۱۷۳ بالیه حقنده کی مطالبنک رنده استناد اولنان اسباب موجب چوق ناقص و محکمنه دیکر بر طاقم دعوالرده مؤسس اجتهادیه ده مبیانت حالنده در . شرکتک بو قسم مطالبی ، « توتونلرک تصفیه ایدلمش اولسی ملحوظدر » ادعاسیله ۲۰۱۲۴ لیرا تخمین و تقدیر اولونان بدل تصفیه نك استیفا سانه معطوفدر . تصفیه احتماللرینی بر آز اول ثالثاً و رابعاً بندلرنده ایضاح ایتدک . اوراده حکومتک بدل تصفیه یی تأدیه ایله مکلف طوتولایلمه سی ایچون همه حال توتونلرک موجودیتی لازم کلدیکنی سوبلشدک . یعنی توتونلرک حالا موجود اولمادجه تصفیه بدلی دخی ایسته نه مز . حالبوکه اعلامده تورکیه حکومتک بوباده کی برائت ذمتی توتونلرک عدم موجودیتنه دکل بونلرک تصفیه ایدلمه مش و بدل تصفیه نك تقدیرینه احوالک مساعد بولونما مش اولماسنه تعلق و استناد ایتدیرلمشدر . بو نقطه ده دخی مواد عهدیه نك یا کلش تطبیقندن متولد بر خطای حقوقی و بالخاصه محکمنه نك اجتهادندن اهمیتلی بر رجوع محسوسدر . ایلک اجتهاد ایله بو کونکینک آراسنده کی ثمره خلاف شودر :

ایلک و دوعرو اجتهاده کوره : دولتلر بدل تصفیه یی آنجق تصفیه ایدیلن شی موجود ایسه تأدیه ایله مکلفدرلر .

بو کونکی قراره کوره ایسه : مجرد تصفیه نك اثباتی بدلنک استیفا سی ایچون کافی در ؛ ایستر مال مصفی حالا موجود اولسون ایستر اولسون . قناعت مزجه صوک طرز تفسیر منطقاًده شایان تجویز اولاما ز : هلاک اولش بر شیئک بدلی



ایستاده من دید کدن سوکرا بونک دوغرودن دوغرویه استهلاکله بدلنک استهلاکی آره سنده نه فرق واردر . ثانیا ماللری دوغرودن دوغرویه هلاک اولمش اولانلر هیچ بر مطالبه تقدیه ده بولونامازلرکن ماللری بعدالتصفیه هلاک اولمش اولانلرک طلبلری ترویج نه ایله قابل ایضاحدر . « دین ذمتده ثابتدر » قاعده سی ده بوراده جای تطبیق بوله ماز . زیرا دین ، یعنی عهدی بورج بوکونکی موجودک - ایستر عین ، ایستر بدل - تشخیص ایدنک شرطیله اعاده سندن عبارتدر . دیگر طرفدن پارانک قابل تشخیص اولمیدنی مستغنی ایضاح اولدقدن باشقا بوباید قونفرانس ضبطنامه لرنده هیئت مرخصه لک صریح بیاناتی و ایریجه بعض دلائلدرده واردر .

بناء علیه توتونلرک تصفیه سنده متعلق ادعایک ردی بذاته دوغرو اولقله برابر سببدر نقطه سندن عهدنامه نک ۶۶ نجی ماده سنک تطبیقنده ذهول ورجوع واردر . بوماده نک نهائی فقره سی اونوتولمش کیدر . مذکور فقره دن خلاصه بوندن اولکی ( ثالثاً ) دییه تدقیق ایتدیگمز احتمالک صوک جمله سی اوله رق بحث ایتشدک .

خلاصه بوندن اولکی دعوالرده اعاده مسائله محضا مال ، منفعت و حقک حالا موجود اولماسی ایله کنیدیسی صلاحیتسز عد ایدن محکمه نک صوک قرارنده کی بوآنی تحوللری ، علی الفور رأی تبدیل ایتمه سی آکلامق ، ایضاح ایتک محالدر . مکرکه بو گرفت دعواده محکمه اعتدال حقوقی و مسلیکیسی محافظه ایدمه مش اولسون .

تورکیه دعواسنک تدقیقه حصر ایتدیگمز برنجی قسمده سوبلدیگمز کی مختلط حکم محکمه لری - کرک بزم مملکت مزده کیلر و کرکسه سائر معاهده لرله دیگر مملکتلرده مؤسس اولانلر - بک یکی و حائر خصوصیت موضوعلر اوزرنده اجرای قضا ایتدکه اولدقلرندن هر شایه دن استحقاق نفس ایچون هر شیدن اول دعوا جیلری اقناع جهته بالخاصه اهمیت ویرمک مجبوریتنده درلر . بوده دکل بویه متخالف حکملر ضمننده حتی الک کوچوک نقطه لر حقنده بیه اطرافلی و مقنع اسباب موجب ایله تزیین قرار ایتدکه حاصلدر . مختلط حکم محکمه لرینک ایسه بونک ایچون کفایت ایدجک زمانلری واردر . شمیدییه قادر بالخاصه بو محترم محکمه بونی حسن استعمال ایدیوردی .

نهائی ملاحظه لر :

آیری آیری تدقیق ایتدیگمز شو ایکی متقابل دعوی حقنده سرد اولونان مطالعاتی خلاصه و توجید ایدرسه ک کورورزکه تورک - ایتالیان مختلط حکم محکمه سی قرار



آخرینده : بر طرفدن تور کیه دعواسی ( § ۱۳۷ ) موجب صلاحیتی داخلنده  
ایکن بو ماده یی ۵۸ نجی ماده یه تقریب ایدرک صلاحیتدن اوزاقلاشدیرمش و بوکا رغماً  
ایشده کندیسنی صلاحیتدار کورمشدیر . دیگر طرفدن شرکتک دعواسی مقاولده  
اولسه ، صرف بر تدبیر استثنائی ویا استرداد ویا خود تصفییه ماهیتنده اولسه اساساً  
صلاحیتی خارجنده ایکن تخمینمزه کوره صرف بر حسن معدلتکاری ایله یه کندیسنی  
صلاحیتدار تلقی ایتمشدیر . نتیجه ده بو مرغوب حقانیت قایغوسی ایله نهایت هریکی ایشه  
وضع ایدرک طرفینی ، ولو خارج از صلاحیت ، دیکله مکه موفقیت حاصل اولمشدیر .  
آنحوق عجبا حضورنده تشریح اولونان بو ایکی دعوا یه ویردیکی نتیجه مقرون  
عدالتیدر ؟ بوندن بحق شبهه ایتمکده یز . حتی عکسنه قانیز . چونکه دعوالرلر  
هرایکسی ده سببی برکله ایله اولسون ایضاح ایدلمدن ردایدلمشدیر . دعوالر حل ایدلمه مش  
عادتا تقاضاً اطفا اولونمشدیر . حالبوکه بو وضعیتده ایکی ایشه بردن وضع ید ایدن مختلط حکم  
محکمه سنک ، رهبر حرکتی اولان حسن نیت ، عدالت ، حقانیت و نصف قاعده لرندن  
اخذالهام ایدرک مسأله یی اساسندن حل ایتمی بکله نیردی . هله ایشک بردانه سنده مقاوله  
ضمننده تأسیس صلاحیت ایدن محکمه نك تضمینانه ، ایام متأخره فاضلریله ، هر نوع مصارفه  
وساثره یه حکم ایدم بیلجک طرزده اک کنیش بر صورتده حائز صلاحیت اولدینی بر ساحه ده  
کندیسنه موعود اولان موفقیتی عقامته دوچار ایتمی آکلا شیلماز برشی ، عادتا بر سوء  
طالعدر . عدالتی تطمین فیکریله صلاحیتی اولدینی برایشده کندیسنی صلاحیتدار کورده  
محکمه نك ، بویله حقانیت ، حسن سلیمه مغایر بر حکم ویرمکدنسه شرکتک دعواسیله برابر  
تور کیه نك دعواسنی ده عدم صلاحیت محکوم ایتمی البت دهاموافقدی . « بوایشه ماهیت  
مسأله بر مقاوله در . زمان عقدی اعتباریله صلاحیت خارجنده در . تور کیه نك دعواسی ده  
مقاوله نك اجرا صفحه سنه متعلق بر اختلافدر . اساس مسئله ده صلاحیت اولدینی ایچون  
بونک ده صلاحیتدار محاکم عادی ده حلی ، آشکارا اولان رابطه وعلاقه قویه اعتباریله ، لازمدر .  
مطالعه سی هر حالده بو اعلام مککیلردن بک چوق داها قوتلی برر سبب موجب اولوردی .  
قناعتمزجه دعوالرک الک موافق طرز انتاجی ده بو اولمق لازمدی . دعوالره ویریلن نتیجه  
حاکم موافق عدل اولمدیغنه مادی و حسابی بر برهان اوله رق آشغی به تحکیه مسئله قییلندن  
درج ایدم جکمز مالی خلاصه ، حقوقک اینجه قسطا سیرینه حاجت قالمادن ده نتیجه حکمک  
حقسنز اولدینی تبیین و اظهاره کفایت ایدم جکدر قناعتنده یز :



۱ - حرب ایچنده ازمیر والیسی ، توتون پیاسه سی ۱۰۰ - ۲۰۰ غررش ایکن اوقه سی ۴۵ غروش فیات اوزرندن بالیه سی ۱۸,۵ لیرایه ۱۲۴۱ بالیه توتونی حکومتی نامه تماماً تسویه ایدلمش ۲۲۹۹۸,۶۸ لیرایه صاتین آلیور ۴۵ غروش ، پیاسه به کوره اصغری فیانک (  $\frac{1}{4}$  ) ی ، اعظمی فیانک (  $\frac{1}{2}$  ) ی حساب ایدیلیرسه نتیجه ده توتونلر وسطی اولارق جاری فیانک (  $\frac{1}{4}$  ) ی فیانله صاتین آلمش اولویور : حقسزلق .

۲ - متارکه ائناسنده ده لاغراجیا شرکتی بو توتونلردن ۱۰۶۸ بالیه یی بلابلد استرداد ایدیور . بصورتله حکومت النده اولجه تسویه ایدیلن ۲۲۹۹۸,۶۸ لیرا مقابلنده یالکز ۱۷۳ بالیه قلیور . بالیلر ابتدای مقاوله ده پیاسه جاریسنه کوره  $\frac{1}{4}$  نسبتنده اولان (۱۸,۵) لیرا اوزرندن آندیغنه کوره تام فیانه عندالابلاغ بو ۱۷۳ بالیه نك طوتاری :

$$۱۷۳ \times (۱۸,۵ \times ۳) = ۹۶۱۸,۸۰ \text{ لیرا}$$

اولق ایجاب ایده چکنه نظراً شرکت النده عوضسز :

$$(۲۲۹۹۸,۶۸ - ۹۶۱۸,۸۰) = ۱۳۳۷۹,۸۸ \text{ لیرا}$$

کبی مهم بر مبلغ قلیور : داها بویوک برحقسزلق .

۳ - بومبلغه تورکیه نك دعوی ایتدیکی اوتوز بش بیک کسور لیرایی آله ایده مه مکله دوچار اولدیغی ضرری علاوه ائمه دکن باشقه بوندن شرکتک تجری ، کشف وتشخیص مصرفی اوله رق پک مبالغه کارانه کوستردیکی اون بیک لیرا تنزیل اولنسه دخی نتیجه ده شرکته بلا سبب مشروع اوچدورت بیک لیرا قازاندرلمش اولویور . حکمک خلاصه سی بودر : برطرفده : توتونلری ، پاراسنی غیب ایتمش ، دعواسی مسموع تورکیه حکومتی ؛ دیگر طرفده : هم توتونلری آله ایتمش ، هم پاراسنی درجیب ایتمش ، دعواسی غیر مسموع ده لاغراجیا شرکتی .

طرفینک دعوالرینی متقابلاً رد وهاله مساوات کبی کورونویور ایسه ده هر حالده حقانیت دکلدرد . چونکه عدالت ترازیسنده تورکیه نك کفه سنه قونان طارتی تحتدن ، ایتالیان شرکتک کفه سنه کی ایسه قورشوندن در . مساوی حجمده اولمالری بو حساس ترازیی توزین ایچون مع الاسف کافی کله مشدر وکله مزیدی ده .

حقوق فاکولته سی مأذونلرندن

محمد عثمانیه